SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2498.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 53 So. Boston, Mass., Gruodžio (December) 31 d., 1925 m. Metai XII

Vyskupo laiškas kunigams

Popiežiaus ultinatumas Lietuvos kunigams jau vykdomas.

Šiomis dienomis kai kuriems kunigams pasiųstas Žemaičių Vyskupo toks raštas.

Campertum est et publice constat Te, Rev. de D. ne, officiss status sacerdotalis iam diu et graviter deesse eo, quod impositas clericis obligationes per tempus notabile nullatenus adimples, aliena sacerdoti munera laicalia, sine legitima permissione, exercenda assumis, praescpritum in dioecesi habitum acclesiasticum omnino non gestas atque in omnibus ita Te geris, ut videaris statum sacerdotalem spon te tua deseruisse et ad vitae genus ab hoc statu alienum illegitime voluntate sua privata, notorie transiisse.

Quapropter, pro incumbenti Ordinario loci pastorali officio vigilantiae et inspectionis, tenore praesentium Te graviter monitum esse volumus, similque vehementer adhortamur et mandamus, ut in Domino recipiscas et ad ordinem ac genus vitae sacerdotalis quantocius redeas. Quodsi non resipueris, tribus mensibus ab hac monitione inutiliter elapsis, procedetur ad applicationem sanctionum canonicarum, ad normam canonis 2379 Cod. Jur. Can.

Episcopus Fr. Karevičius.

Išvertus lietuvių kalbon šis raštas skamba sekančiai:

Yra patirta ir viešai žinoma, kad Tu, Gerb. Pone, jau senai ir ryškiai apleidi kunigiško stono pareigas tuo budu, kad žymaus laiko tarpe nė kiek nevykdai uždėtas dvasiškiam pareigas, kad, be kanoniško leidimo, apsiimi eiti svetimas kunigui pasaulines pareigas, kad vyskupijoje įsakytus bažnytinius rubus visai nedevi ir visame kame taip elgiesi, kad atrodai savo noru apleidęs kunigišką stoną ir savo valia ryškiai neteisėtai perėjęs į visai svetimą šiam stonui gyvenimo budą.

To dėliai, atsižvelgiant į vietinio Vyskupo Ganytojo budrumo ir priežiuros pareigą, norime šiuo laišku Tave perspėti, ir drauge primygtinai raginame ir liepiame, kad Viešpaties dėliai atsipeikėtumei ir kad prie tvarkos bei kunigiško gyvenimo padėjimo kuo greičiau grįžtum.

Jeigu neatsipeikėsi, trims mėnesiams nuo šio raginimo dienos veltui praėjus, bus žengta prie kanoniškų sankcijų pritaikymo, pagal normos kanono 2379 Cod. Jur. Can.

Vyskupas Fr. Karevičius.

Pasunkinta persiskyrimas

KONSTANTINOPOLIS, gruodžio 26 d. Turkijoje pasunkinta persiskyrimas-divorsas. Nuo dabar vedusieji galės persiskirti tik prie tokių atsitikimų, kur bus įrodoma beprotystė, dezertacija bei neištikimybė. Lig šiol, einant senais Moslemo įstatymais, kurie buvo parašyti 14 šimtmečių atgal, vyras arba pati galėjo gauti persiskyrimą, pasakydami "aš divorsuoju tą ir tą".

50 pasmerktųjų paliuosuota.

SOFIJA, Bulgarija, gruodžio 26 d. Bulgarijos karalius Boris dovanojo bausmę 50 žmonių, kurie buvo pasmerkti nužudymui. Šie žmonės buvo įtarti suokalbyje dėl išsprogdinimo katedros praeito balandžio mėn. Tuomet žuvo nemažai žmonių, kurių tarpe buvo keli žymus valdininkai.

Dibelė vagystė.

PARYŽIUS, gruodžio 26 d. Rubel Brothers brangakmenių krautuvė tapo apvogta čionai. Brangių metalų, deimantų bei perlų išnešta už $35,000 arba 1,000,000 frankų vertės. Užpuolikai tris sargus surišo ir iškraustė saifus.

Lenino drama.

BERLYNAS. Dramų rašytojas Alfonsas Paquet parašė dramą apie buvusį bolševikų vadą Leniną. Pirmiau jis yra parašęs gana populiarišką dramą "Vėliavos", apie socialistų revoliuciją.

Kalėdos atnešė mirtį.

ATTLEBORO, Mass. Čionai 13 metų amžiau mergaitė, Gertruda Lacroix gavo Kalėdų dovanų pačiužes. Ta dovana jai buvo taip brangi, kad ji tuojau Kalėdų dieną išbėgo ant tvinkinio čiužinėti. Ledas buvo dar silpnas ir jai vienai bečiužinėjant įlužo ledas. Nežiurint, kad tik trys pėdos buvo gilumo toj vietoj, kur mergaitė rasta prigėrus, bet ji vistiek neįstengė išsigelbėti.

Gruodžio 6 diena.

KAUNAS. Gruodžio 6 diena praėjo su dideliu upo pakilimu kaip Kaune taip ir, gautomis žiniomis, provincijoj. Visur susirinkimai buvo kimšte prikimšti minių publikos, visur vienbalsiai priimta rezoliucijos, visur kviesta į vienybę ir pasmerkta krikščionių demokratų priešingas tautai ir kensmingas valstybei arba aklas partinis užsispyrimas.

Vienur kitur pasirodė ir degutininkų, mėginusių šukauti, bet matydami, kaip jų cipsėjimai dingsta minių vienalytėje jurėje, nešdinosi lauk. Rotušės salėj, drui šliupui prisiminus neliečiamiausio tabu — klebonų vardo, uolusis policijos vadas p. Janušonis turėjo progos pakartoti gegužio 2 d. rodyto publikai savo valdiško piršto demonstraciją. Reiškė didelio noro pirmininkavusiai gerb. p. Bortkevičienei protokolą surašyti, bet tur but del laiko ekonomijos nebesiklapatyta.

Komunistes sugavo vagiant.

PATERSON, N. J. Gruodžio 19 d. čia tapo suareštuotos trys lietuvės: Teofilė Dulkienė, Keidė Motejunienė ir Ona Banzevičiutė. Jos visos yra pasiturinčios vietos bolševikės. Jos sulaikytos Quackenbush kompanijos krautuvėje, kur detektyvas pamatė jas imant daiktus. Pas jas atrasta ir daugiau daiktų, kurie, sakoma, esą, pavogti iš Meyer Brothers krautuvės. Moterys turėjo užsistatyti bėlos po $1000.00 kiekviena. Jų laukia kriminalis teismas.

Rusija einanti ant Indijos.

LONDONAS, gruodžio 28 d. Ateina žinių iš Afganistanijos, kad buk Rusijos kariuomenė padarius netikėtą puolimą ir paėmus Darkbado stulpą. Anglija tuo yra labai susidomėjusi ir oficialiuose rateliuose manoma, kad ta žinia busianti teisinga. Jei tai butų ji teisinga, tai šiuomi butų skaitoma realizavimu to, kas buvo sakoma, kad Rusija slaptai einanti Indijos linkui.

Jei prisiminsime istoriją, tai pamatysime, kad devynioliktam šimtmetyje Rusija ir Anglija varžėsi dėl Indijos ir tuomet Rusija labai norėjo užimti Afganistoniją (mažą šalelę Pietinėj Azijoj), kad per ją butų atidarytas kelias į Indiją. Apie tai Rusai liovės svajoję tik 1907 metais ir buvo del to ramu iki 1917 m. Bet įvykus Rusijoje revoliucijai ir įsisteigus ten Sovietų valdžiai, bolševikai vėl pradėjo galvoti apie Indiją. Matai Indijos masės yra dar gana nesusipratusios ir todėl bolševikams ten matosi gera dirva.

Tryś nušauti.

NEW YORK, N. Y. Kalėdų naktį Brooklyno vienoj kabaretoj tapo nušauti trys vyrai, kurių vienas yra "Peg Leg" Dick Lonergan, tai vadas pagarsėjusios "White Hand" šaikos. Kabaretoj rasta daug paliktų svečių burnusų. Matomai, prasidėjus šaudymuisi, jie spruko kur kas pataikė, palikdami savo daiktus kabaretoj.

Valstybės teatre.

Iškilmingame Did. Vilniaus Seimo paminėjimo posėdy ministerių ložėse matėsi kurį laiką pora galvų; pono Jokanto ir Raulinaičio.

Nenuoseklu butų nepaminėti, kad ir patys šeimininkai "šventė" Viln. Seimo sukaktuves, iškeldami saviškiams balių. Bet apie tai kitą kartą.

Kaltinami žmogžudystėje

BRIDGEPORT, Conn. Čionai tapo nužudyta tula Sarah Lussier, 32 metų amžiaus. Ji rasta negyva gruodžio 26 d. Tulas Joseph Decresante, kuris gyvena su velione per trejetus metus, yra sulaikytas ir penkių detektyvų klausinėjamas. Policija turi nuožiurą ant jojo. Yra sulaikyti ir kiti du, kurie esą reikalingi policijai kaipo liudininkai.

Turtinga ubagė.

NEW YORK, N. Y., gruodžio 28 d. Čia pasimirė viena senelė vardu Mrs. Annt Dutscher. Gyva budama ji ubagavo ir iš to darė sau pragyvenimą. Policija jos namuose rado bankos knygutes, kuriose buvo įrašyta $6205.00. Taipgi rasta jos vardu popierų, kurie parodo, kad ji turi įdėjus pinigų ir į nejudinamąjį turtą. Ji mirė del seno amžiaus. Giminių ir artimų draugų, rodos, ji neturėjo.

Manoma užbaigti angliakasių streiką.

NEW YORK, gruodžio 28 d. Angliakasių vadai ir angliakasyklų savininkai turėjo atskiruose viešbučiuose konferencijas dėl greitesnio angliakasių streiko užbaigimo. Katalikų kunigai, norėdami gauti didesnės įtakos į žmones, parašė pastolišką abiem pusėm, ragindami, kad greičiau butų baigiamas šis streikas. Esą daugelis angliakasių gyvenų šaltuose namuose, nes negali gauti anglių nusipirkti.

Susekė Kuršėnų plėšikus.

Šiaulių kriminalės policijos valdininkams pavyko sulaikyti vieną iš plėšikų, nesenai užpuolusių diližaną ties Kuršėnais ir apiplėšusių daug keleivių, iš kurių vienas buvo nušautas. Suimtasis po ilgo tardymo prisipažino dalyvavęs tame užpuolime ir išdavė savo draugus. Jis yra Biržų apskrities gyventojas Strazdas, nesenai tik atlikęs savo bausmę Šiaulių apskrities kalėjime, kur jis išsėdėjo 5 metus už žmogžudystę. Darant kratą pas Strazdą rasta daug ginklų ir daiktų.

Derybos su Rusija.

"Lietuvos metrikos" ir miškų reikalai.

KAUNAS. 4. XII. (Elta). Lietuvos ekonominė delegacija su SSSR. vyriausybe tarp kita ko tarėsi ir liečiančiais taikos sutarties vykdymą klausimais. Vienas tokių klausimų—"Lietuvos metrikos" grąžinimas. Nutarta skirti iš abiejų pusių po du mokslininkus "Lietuvos metrikos" klausimui galutinai išspręsti. Iš SSSR. vyriausybės pusės nusistatyta išspręsti tą klausimą Lietuvai palankiu budu.

Be to, buvo kalbėtasi del miškų, kurie taikos sutartimi duodami Lietuvai eksploatuoti. Pasiulyta tas klausimas galutinai išspręsti taip pat paskyrus komisiją, į kurią įeitų iš abiejų pusių po du atstovus. SSSR. atstovai tam miškui eksploatuoti pasiulė steigti mišrią prekybos bendrovę.

Žuvo nuo gaso.

NEW YORK, gruodžio 28 d. Dėl didelio šalčio čionai viena šeimyna paliko degantį gasinį pečių per naktį. Dalis gaso kaž kaip ten nesudegė ir išėjo į kambarį. Dėl to nuduso James Watson ir jo sunus Leopoldas. Moteris pavyko atgaivinti.

Galima vogti degtinę.

BALTIMORE, Md. Magistratas Johannsen pareiškė gruodžio 23 d., kad niekas negali buti nubaustas už vogimą degtinės, kuomet toji legaliai egzistuoja.

Nusižudė senelis.

NEWTON, Mass. Harry H. Keith, 73 metų senelis, nusišovė. Jisai buvo Massachusetts Wharf Coal kompanijos menadžerius per daug metų ir plačiai žinomas žmogus. Treji metai atgal pasimirė jo moteris ir po tuom senelis visada buvo labai nusiminęs ir neramus.

Popiežius bara kunigus.

ROMA, gruodžio 23 d. Šiandie popiežius atspausdino encikliką, kurioje nurodo, kad šiandie valdžios esančios per daug bedieviškos. Taip buti esą negalima. **Taipgi** pabara kai kur Romos katalikų kunigai esą **perdug apsileidę** ir kad valdžia tartųsi su jais visuose reikaluose.

Maskvos susisiekimo konferencija praplečiama

Konferencijoj dalyvaus ir Vokietija su Prancuzija.

KAUNAS. 4. XII. (Elta). Lietuvos, Latvijos, Estijos, S. SSR. tiesioginio susisiekimo konferencija Maskvoj užsitęsusi iki šiol, dabar praplečiama. Konferencijon siunčia savo atstovus Vokietija ir Prancuzija, kurios suinteresuotos tobulai sutvarkyti tiesioginį susisiekimą su SSSR. ir Japonija. Japonija, susirupinusi turėti patogią ir greitą kelionę į vakarų Europą, taip pat dalyvaus konferencijoj.

Kadangi visas tiesioginis vakarų Europos susisiekimas su tolimaisiais rytais koncentruojasi per Pabaltijos valstybes, per Lietuvą ir Latviją, tuo labai susirupinusi Lenkija, kuri taip pat siunčia savo atstovus į konferenciją, norėdama tą kelią nukreipti per Varšuvą. Lietuvos vyriausybės atstovais į tą konferenciją paskriti inžinieriai Liandsbergis ir Dobkevičius.

Suteikė balsavimą.

MASKVA, gruodžio 23 d. Sovietų valdžia pagaliau suteikė balsavimo teises bažnyčių darbininkams, kaip tai vargoninkams, zakristijonams ir panašiems, kurie negyvena tiesioginiai iš bažnyčios įplaukų. Tad dabar tik kunigai iš bažnytinių negalės balsukoti Rusijoje.

Daug žudosi Vokietijoj.

BERLYNAS, gruodžio 23 d. Bėgyje savaitės prieš Kalėdas papildė saužudystę septyniosdešimts keturi žmonės Berlyne. Kai kurie jų nusižudė del pairusios sveikatos bei nepavykusios meilės, bet dauguma esą nusižudę dėl neturėjimo darbo ir stokos pinigų.

Traginga mirtis.

KEDAINIAI. Lapkričio m. 26 d. 4 val. vakaro, bečiužinėdamas nuskendo Dotnavėlės upėje, Kėdainių Mokytojų Seminarijos 1-jo kurso mok. Kazys Sveikauskas. Velionis kilęs iš Tauragės apskr.k, anksčiau mokėsi Naumiesčio vidur. mokykloje. Kunas, energingomis draugų pastangomis, tuojau surasta, bet atgaivinti nepavyko. Mirusiam pagerbti XI. 27 d. seminarijoje pamokų nebuvo. Mokytojų ir mokinių nupirkta vainikas. Kunas orkestrui grojant palydėta gelžkelio stotin ir išvežtas gelžkelių gimtinėn.

Už kyšių emimą.

Panevėžio Apygardos Teisme šiomis dienomis buvo nagrinėjama tenykštės gyventojos Gildienės byla. Ji buvo patraukta teisman už tai, kad davė politinės policijos valdininkui 3000 litų kyšį už jos sunaus paliuosavimą iš kalėjimo. Policijos valdininkas, priėmęs kyšį, pranešė apie tai savo viršininkui. Kyšio davėja buvo patraukta atsakomybėn ir tiesmo sprendimu ji liko pasmerkta 7 paroms kalėti, o 3000 litų buvo konfiskuoti.

LAISVAMANIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Šio mėn. 26 d. Šiauliuose įvyks antrasis Lietuvos laisvamanių suvažiavimas, kuris tęsis keletą dienų.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO.

Prie 24 kp. Montello, Mass., Antanas Dinsmonas. Prie 72 kp., Los Angeles, Cal., Marė Lišauskienė, Antanas Vičas. Prie 85 kp., Pittsburgh, Pa., Jonas Jezevičius.

SANDAROS KUOPOMS.

Su pabaiga gruodžio bei su pradžia sausio mėnesių kuopos renka savas valdybas busintiems 1926 metams. Kada kuopos išrinksite valdybas, tai malonėkite Centrą painformuoti, su kuriuom kuopos valdybos nariu Centras turės susirašinėjimus varde Tamistų kuopos. Kartais pasitaiko, kad net du kp. valdybos nariai pareiškia, kad su jais arba per juos butų vedama korespondencija kp. reikaluose.

SANDARIEČIAMS LAIŠKAI.

Pradžioje gruodžio mėnesio, išsiuntinėjome kuopoms tam tikrus laiškus skiriamus kiekvienam Sandariečiui. Jei kurios kuopos nariai per savo valdybas dar nesate gavę tokių laiškų, tai malonėkite gauti atsilankydami į kuopos susirinkimą sausio mėnesyj.

BUKITE PRISIRENGĘ.

Su pradžia sausio mėnesio, bus visoms kuopoms išsiuntinėtos Centro atskaitos. Taipgi bus išsiuntinėtos ir nominacijos blankos į Sandaros Centro Valdybą 1926 metams. Nominacijos laikas baigsis su pabaiga vasario mėnesio. Tad visos kuopos ir visi Sandariečiai, bukite prisirengę nominuoti tokius žmones į Centro Valdybą, kurie matysite yra tinkami ir atsidavę savo pasišventimu ir darbais Organizacijos labui.

UŽSISAKYKITE SANDAROS KALENDORIŲ

Jau buvo pranešta, kad Sandaros Kalendorius 1926 metams atspausdintas. Kai kurios Sandaros kuopos jau užsisakė ir joms išsiutinėjom. Kurios kuopos dar nesate užsisakiusios, tai malonėkite paskubėti. Gi jei pavieniai kurie norėtumėt gaut šį Kalendorių, tai malonėkite prisiųsti pašto ženkleliais 25c.

K. J. Paulauskas, Centro sekr.

DETROIT, MICH.

29-tos kuopos darbuotė.

Gruodžio 16 d. Lietuvių svetainėje buvo ALTS. 29 kp. priešmetinis susirnkimas, į kurį susirinko apie pusė visų kuopos narių, kas pas mus retenybė. Todel susirinkimas buvo gana gyvas ir gana tinkamai aptarta visi bėganti reikalai. Išrinkta sekantiems metams kuopos valdyba iš šių asmenų: pirminink. K. Šnuolis, pagel. P. Šuipis, užrašų rašt. J. Kripaitis, fin. rašt., F. Motuzas, iždV. Motuzienė, knygius J. Ambrazevičius, organizatorius ir korespondentas K. Šnuolis.

Vakarienės rengimo komisija pranešė, kad lig šiol nepasitaikė gauti tinkama svetainė. Susirinkimas paragino komisiją imtis darbo be atidėliojimo ir jeigu galės suspėti, kad vakarienę surengtų sulaukimui Naujų Metų ir butų parinkta aukų į Politinį Iždą.

Nutarta užimti Parką del sekančios vasaros pikniko surengimo. Tam reikalui išrinkta komisija— A. Trimirka, J. Krisaitis ir K. Butis.

Taipgi nutarta užsakyti iš centro finansams knygutę ir 75 egzempliorius kalendoriaus platinimui.

Skaityta ir svarstyta "Sandaros" redaktorius A. A. Tulio laiškas. Bet del trumpumo laiko galutinų išvadų padarymui išrinkta komisija iš Pelecko, Kripaičio ir Bučio, kurie drauge su valdyba užbaigs šį darbą.

Visi skirstėsi su geru upu ir sakydami, kad vakarienėje visi sykiu linksmai lauksime Naujų Metų. F. M.

PITTSBURGH, PA.

Sandariečiams suteikta didelė moralė parama.

Nuo gruodžio 5 iki 12 dd. Pittsburge lankėsi "Sandaros" redaktorius A. A. Tulys. Tuo laiku gerb. Tulys pasakė Pittsburge keturias prakalbas ir turėjo su vietos veikėjas konferenciją bei asmeniškų pasitarimų.

Nors Pittsburgo Sandariečia gana stipriai stovi, bet gerb. Tulio atsilankymas padarė daug gero vietos Sandaros kuopoms. N. S. 43 kuopa buvo apsistojus veikti, bet, atsilankius redaktoriui, northsaidiečiai pasižadėjo pradėti smarkiai darbuotis Sandaros ir musų tėvynės labui, kaip pareiškė J. Rukas ir A. Dovidas. Jiedu nurodė, kad N. S. yra daug prakilnios dvasios lietuvių, todel apleisti Sandaros kuopą, kuri rupinasi musų tautos reikalais čia Amerikoje ir musų tėvynėj Lietuvoje, iš tikro butų N. S. lietuviams paženeminas; tik, sako, reikia kuopos valdybą perrinkti. Taip pat McKees Rocks kuopą tik susiorganizavusią gerb. Tulio atsilankymas daug sustiprino. Stovintieji kuopos priešakyje, kap. A. Amšiejus, V. Dambrauskas ir kiti, pasiryžo pradėti dar daugiau darbuotis Sandaros naudai. Žodžiu sakant, visos Pittsburgo Sandaros kuopos pasižadėjo smarkiau darbuotis Sandaros labui.

Gruodžio 10 d. buvo Sandariečių konferencija L. M. D. Knygyne. Tulys pranešė apie Centro darbuotę ir stovį. Prisiminė apie "Sandaros" bylą kurią turi užvedęs kun. Garmus. Tam reikalui Pittsburgo Sandariečiai ir jiems pritarianti per Tulio prakalbas ir konferencijoje sudėjo $100, neskaitant N. S. aukų, kurias vietinė kuopa žadėjo prisiųsti vėliau dar pridėjus iš savo iždo; ji žadėjo prisiųsti "Sandaros" reikalams $50.

Sandarietis

HARTFORD, CONN.

ALT. Sandaros 46-tos kuopos valdyba 1926 m.: pirmininkas B. Videikis, vice-pirm. A. Jotauta. Nutarimų raštininkas G. Levišauskas, finansų raš. K. Valiackas, iždininke A. Valkevičienė, iždo globėjais A. Stankevičius, organizatorius ir korespondentas T. Valkevičius. Draugijų saryšiui atstovai: B. Videikis ir Jonas Levišauskas.

Svarbesni nutarimai: nutarta sekančią vasarą surengti didelį pikniką kartu su 32 kp. Nutarta laikyti kas mėnesis susirnikimai, kurie bus kas pirmą seredą po pirmam, po num. 29 Lawrence st. Visi 46 kp. nariai tėmykite, nepraleiskite pirmos seredos po pirmo susirinkimo. Pradžia 7:30 vakare.

ALTS. Susirinkimas įvyks 6 d. sausio 1926 m., Labor Lyceum svetainėje, 29 Lawrence st. Gerbiami nariai ir narės malonėkite butinai atsilankyti, taipgi atsiveskit naujų narių.

Raš. G. Levišauskas.

CHICAGO, ILL.

Visi sako, veikia Pittsburgiečiai, Bostoniečiai, New Yorkiečiai ir tt. Chicagiečiai irgi juda nors pamaži. Vieni rengia vakarus, kiti Kučių vakarienes ir tt.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 75 kuopa, žiurėdama į augščiau minimus judėjimus-krutėjimus, irgi sumanė parengti šaunų koncertą su šokiais Naujų Metų vakarą, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3131 So. Halsted st., Chicago, Ill., Ir kaip girdėtis, ji baudžiasi duoti gerų muzikos gabalėlių prie nužemintos kainos, tiktai už 50c. įžangos. Kad taip tai mes busime, jus busite, jei bus visi be skirtumo.

V. F. Andrulis.

PITTSBURGH, PA.

ALT. Sandaros 36 kuopos metinis susirinkimas bus nedėlios vakare, Sausio 3-čią 1926 metų LMD. jos svetainėj, 142 Orr Street, Soho. Taigi visi nariai ir narės malonėkite dalyvaut nes yra daug svarbių pranešimų iš centro, kaip tai atskaitos Sandaros Politinio Iždo ir kiti svarbus pranešimai ir mėnesinių duoklių užsimokėjimas. Taipgi kuopos rinkimas valdybos 1926 metams ir kit kuopos reikalai.

Susirinkimas prasidės nuo 7:30 val. vakare.

Fin. sekr. J. Virbickas.

Atsišaukimas

Į L. A. B-VĖS ŠĖRININKUS

L. A. B-vės direktoriai pasiryžo butinai įvykdinti šėrininkų suvažiavimą, kuriame butų reprezentuojama didumas užsirašiusių ir pilnai užsimokėjusių šėrų šiame metiniam susirinkime, ar tai ypatiškai per susirinkime dalyvaujančius šėrininkus, ar per prisiustus į Centrą ar šiaip kam kitam įteiktas pamainas (proxies).

Kad atsiekus pageidaujamo tikslo, direktoriai išsiuntinėjo surašus su šėrininkų vardais, pavardėmis ir adresais kokie Centre randasi, į kiekvieną koloniją, su prašymu kad gavusieji surašus tuojaus sušauktų vietos šėrininkų susirinkimus ir paaiškintų svarbumą prisiuntimo savo atstovų ar perdavimo savo pamainų Centrui. Ta tai, visi kurie gausite pakvietimus dalyvauti vietiniuose šėrininkų šaukiamuose susirinkimuose butinai dalyvaukite.

Šįmet pamainos kaip ir kiekvienais metais jau yra išsiuntinėtos kiekvienam pavieniui šėrininkui tokiu adresu kokį Centras turi, bet į keletą dienų po išsiuntinėjimui laiškų su pamainomis, paštas mums sugrąžino arti poros tukstančių laiškų delei persikėlimo iš tos vietos kurioje gyveno užsirašiusis šėrininkas, nepamainydamas savo adreso Centre. Taigi iš šešių tukstančių šėrininkų, sugryžusių laiškų proporcija yra didelė. Delto šiuomi atsišaukimu meldžiame kuogreičiausiai mums prisiųsti savo teisingus adresus, kurie nesate pamainas gavę, idant galėtumėm suspėti prisiusti Jums tą pamainą.

Bendrovės šėrininkų metinis suvažiavimas vykdomas sausio 19 d., 1926 m.; laiko mažai tebeliko; delto visi sukruskit darban. Jei bus šiame susirnkime kvorumas, tai daug permainų bus galima įvykdinti.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė,

294 Eighth Ave.

New York, N. Y.

A. B. Strimaitis, Sekret.

LIETUVOS VALSTYBĖS GYVAVIMO BRUOŽAI.

(Tąsa)

Turėdami aukščiau minėtus faktus prieš akis panagrinėkime smulkiau dabartini viešpataujančio bloko vidaus ir užsienio politiką. Jau 5 metai kaip "trejukė", tai yra Krikščionys Demokratai, Ukininkų Sąjunga ir Darbo Federacija sudaro Seime daugumą, reiškia, turi valstybės vairą savo rankose ir tvarko jos reikalus. Tad kyla klausimas, kaip ji tuos valstybės reikalus sutvarkė ir tvarko ir prie ko ji valstybę privedė ir veda. Pirmiausia valstybės ir visuomenės reikalai tiek tebuvo rupinamasi ir dabar domės tiek tekreipiama, kad aukščiau savo partijos ir atskirų asmenų interesų nepakylama. Reiškia buvo ir yra rupinamasi vien valdžios viršunėse ir jiems artimų jų užpakalyje stovinčių, bei purvinomis rankomis, su sumenkėjusia sąžine, vienok neva apsišarvavę obalsiu "viską atnaujinti Kristuje," bet geriau pasakius, ką ir praktika patvirtina "viską atnaujinti savo kišenei", reikalais. Na ir gerai apsirupino. Tie, kurie prieš valdžią paimsiant į savo rankas nieko neturėjo, vos tik nudevėtą, nutrintą siurduką, o šiandie perkasi dvarų centrus, Kaune ir kitur statosi net po kelius namus. O kieno pinigais? Tai valstiečių kruvinu prakaitu uždirbtais skatikais, kurie išreikalaujami net policijos pagalba parduodant iš varžytinių kai kam ir paskutinę padušką, kai nebegali apdedamųjų mokesčių išsimokėti, nes mokesčiai nepaprastai dideli, tiek žemės, tiek namų, tiek ir kiti, palyginant su sunkia ekonomine padėtimi, kai priekyba ir gamyba apmirusi ir iš po karo dar negali atsigauti. Jei valdžios viršunės taip neponautų, tokio prašmatnaus poniškumo netrokštų, kaip kad dabar, reiškia tukstantinių algų neimtų ir patys valstybės reikalai butų ekonomiškiau tvarkomi, aišku, kad mokesčių našta žymiai palengvėtų ir ekonominis skurdas sumažėtų ir laiku visai iš jo palaidotų ir visas kraštas įžengtų į geresnę, šviesesnę buitį ir nereikėtų alkanų darbininkų eksportuoti, kaip kad dabar kuriems irgi norisi gimtame kampelyje gyventi, o ne svečių šalyse bastytis ir buti visų stumdomas; bet šiandiena darbininkas išalkęs, duonos plutos netekęs — prakeikia tėvynę ir važiuoja į tolimus kraštus sau geresnės buities ieškotis, nes jam tėvynė Lietuva pamote virto.

Mes priėjome prie to, kad tiek vidaus, tiek užsienio politikos gyvenimas apgaubtas kaz kokiu ruku, migiomis, o kas už tų migių siepiasi ir dedasi visuomenė nežino, nuo visuomenės slepiama, pav., Lugano derybos ar jos visai nutrauktos, ar tik padaryta ilgesnė pertrauka, nes sulyg lenkų delegacijos pirmininko pareiškimo, derybos už nekurio laiko vėl turės prasidėti. O viduje areštavimai, pabaudos, kratos ir t. t., paklausk už ką, ar ką pavogė, ar užmušė. Ne, gauni liudną atsakymą — už spausdintą žodį. Štai tau ir laisvė, demokratybė, kuri tik gražiais obalsiais nuskambėjo, o realybėje rusų carizmo laikai, nes šiandieną spauda pergyvena antrą aušros gadynę, ir kiek ji ilgai tęsis — nežinia.

Valdžios įstaigose, vietoj greito ir mandagaus patarnavimo piliečiams, viešpatauja biurokratizmas, poperizmas ir tuščias formalumas. Tikra nelaimė tam, kas turi neišvengiamą reikalą susidurti su šiais izmais. Pakliuvęs žmogus valdiškon įstaigon turi tikras "stacijas" atlikti — vaikščiodamas nuo "Ainošiaus" prie "Kaipošiaus" Bet laimė tam, kurs atlieka nors reikalus, nes pasitaiko neretai taip, kad po didelių vaikščiojimų nepriein prie galo ir tenka eit namo reikalų neatlikus: o ypatngai tos stacijos prikamuoja kaimo gyventojus, kuriems reikia važiuoti po kelias mylias pas "načelninkus" reikalų atlikti. Aišku, kad tokiai tvarkai esant ne nuostabu, kad šiandieną neretai kaime išgirsti, — girdi prie karaliaus buvę geriau, negu dabar, jeigu ir reikalavę tupčioti prieš valdininką, tai nors reikalus atlikdavai, o šiandieną lenkis, tupčiok prieš kiekvieną, "vaikėzą", o jis su tavimi nenori ir kalbėti, tai tau esą ir "savivaldybė". Taigi, valstiečiai turėdami pergyventi tokius paženeminimus iš valdininkų pusės, aišku, valdžios autoritetas jųjų akyse labai žemas. O kas čia kaltas, kad taip yra? Ogi viršunės, kurios nekontroliuoja savo pavaldinių darbų.

Dabar visa tai, kas anksčiau buvo pasakyta, turėdami prieš akis, galime charakterizuoti musų valdžios tipą. Paprastai visos valstybės, nežiurint ar jos respublikos, ar monarchijos, galima suvesti į du tipu. Vienu pagrindas teisėta tvarka, antru — valdančiųjų valia, dažnai apsilenkianti su įstatymais ir teisybės dėsniais. Kyla klausimas, prie kokio tipo priskirtina dabartinė musų valdžia. Iš viršui išdėstytų faktų aiškiai matoma, kad musų valdžia priskirtina prie smurto valdžios, kur viskas jėga palaikoma ir valdžios klausoma ne iš pagarbos, ar gero noro, bet iš baimės, o kai baimė išnyksta, žlunga ir valdžios autoritetas, tada kraštas atsiduria ant anarchijos kelio.

Musų dabartinės valdančios partijos neįstengia pakilti aukščiau partijos ir atskirų asmenų interesų, ir užuot visuomenės reikalai stovėtų pirmoj vietoj — stovi partijos ir atskirų asmenų, ir viskas kademams, ir visa tai, teisinga ir gera, kas išeina iš jų ir tarnauja jiems. Juk jei šiandieną taip yra varžoma spauda, kurios pats gyvenimas nereikalavo, kas matyti iš protestų piliečių iš įvairių Lietuvos kampelių, tai tik dirbtinas kademų apsišarvavimas nuo opozicijos, kad ji negalėtų išvilkti viešumon užkulisinių kademų "žygdarbių" ir, kad visuomenė tik tiek apie jų darbus težinotų, kiek jų pačių laikraščiai skelbia.

Nors Lietuva toki maža, vis delto turi savo kulturinį, socialinį ir k. gyvenimą, kur susiduria įvairus interesai. Taigi, valdančiųjų partijų butų priedermė, visa tai tolerantingumas. O ką mes šiandien matome, viską priešingai. Pas mus teisė virto "Macht vor Recht", — kieno galia, to ir teisybė.

II.

Dabar tenka mesti žvilgis švietimo dirvon ir išnagrinėti šiuos klausimus. Ką mes per tuos trumpus 8 metų nepriklausomo gyvenimo nuveikėme švietimo dirvoj ir kaip dirbama ir kokios išdavos iš to gali buti ateityje.

Jeigu dabartį sulyginti su prieškariniais laikais, tai pamatysime, kad vis delto padarytas didelis šuolis pirmyn, bent formaliu atžvilgiu, nes jei pažvelgti išvidinės kulturos sritin, tai pamatysime, kad nėra jau taip toli nueita. Ir visa tai pamatysim iš žemiau išdėstytų faktų.

Didys karas sujaukęs veik viso pasaulio tuolaikinę tariamą rimtį — neišliko ir lietuviai jojo nepaliesti. Lietuvių tauta gyvenus iki to laiko idilišku kaimo gyvenimu, laike Didžiojo Karo tapo tas idiliškas gyvenimas sudrumstas. Vieniems teko pasibastyti po plačiąją Rusijąir kitus kraštus, kitiems pasilikusiems Lietuvoj, laike vokiečių okupacijos, teko susidurti su germanų tauta, jųjų tvarka ir kultura. Nutilus karo audrai prasidėjo grįžimas į ramų gyvenimą, bet lietuvis jau nesitenkino ramiu kaimo gyvenimu, nes jam laike karo prasiskleidė nauji kulturos, mokslo horizontai ir pamatė, kad nevisų taip tamsiai ir skurdžiai gyvenama, kad yra tautų šviesesniu, kulturingesniu gyvenimu gyvenančių. Lietuvio galvon įsiskverbė kaž koks ilgėsys šviesesnės ateities, troškimas apšvietos ir kulturingesnio, savistovesnio gyvenime.

Apsiblaivius Lietuvos padangei nuo karo dumų, jaunimas budamas jautriausias visuomenės elementas sujudo, sukruto mokytis, šviestis, kaip kas galėdamas ir išmanydamas, nes ėmė suprasti, kad šviesesnės ateities rytojus tegalimas pasiekti tik mokslu, pažanga.

Prasidėjo steigimas suaugusiems kursų, gimnazijų, progimnazijų, pradinių mokyklų, žodžiu mokslo įstaigos dygo, kaip grybai po lietaus. Pagaliau susilaukėme ir savojo universiteto, aukščiausios mokslo, kulturos įstaigos, kurs buvo įkurtas 1922 m. vasario 16 d. Šiandie turime jau net ir keletą liaudies universitetų, kurie populerina liaudžiai mokslo žinias. Bet netik mokslo įstaigos buvo sparčiai steigiamos, taipgi ir jaunimas nesnaudė, o spietėsi į įvairias organizacijas, tai atgaivino senas, tai steigė naujas. Šiandie Lietuvoj veikia šios jaunimo ir visuomeninio pobudžio organizacijos, iš kurių vienos partinės, grynai partijos reikalams įsteigtos; kitos nepartinės, grynai kulturinius tikslus turinčios, butent: Šaulių Sąjunga — nepartinė, Jaunimo Sąjunga, "Kulturos" Bendrovė — nepartinės; Tautininkų Sąjunga ir Jaunimo "Pavasaris" Sąjunga — partinės, ypatingai "Pavasario" Sąjunga grynai politiniais motyvais vadovaujasi, nes praeituose Seimo rinkimuose buvo išstačiusi savo sąrašą rinkimams.

GREENFIELD, MASS.

"Siauri" šaligatviai.

Čia nors šaligatviai yra platus, bet tulom lietuvėm kumutėm jie persiauri. Aną dieną viena lietuvių stumė vaiką ratukuose ir užvažiavo ant kitos lietuvės. Girdi, pasitrauk, ar nematai, kad aš atvažiuoju! Čionai moteris nepasigaili munšaino. Ten buvęs.

FRANCIJON DARBININKAI NEBEVAŽIUOJA

KAUNAS. Š. m. pabaigoje rugpjučio mėnesio pradėjus registruoti darbininkus, norinčius vykti į Franciją prie darbų, tokių norinčių iš syk radosi labai daug, kad ties emigracijos kontora (Laisvės Alejoj 59 Nr.) kasdien laukdavo sustoję dideliausi žmonių buriai ir trumpu laiku išvažiavimui užsirašė abejų lyčių keli tukstančiai darbininkų. Užsirašyti jų užsirašė daug, vienok išvykt į Franciją tebuvo lemta ne daugeliui. Darbininkų išvežimas tepadaryta tik trys syk, butent 9 ir 24 rugsėjo ir 7 spalių, ir per visus 3 kartus teišvežta ligi 1000 žm.

Del metų kitų...

Ši savaitė pirmutinė 1926 metų. Žmonės, jauni ir seni, nepamislinantie rimtai apie Naujus Metus, jų galimybę ir apsireiškimus. Anksčiau ar vėliau busi priverstas atidžiai pamąstyti!

Gyvenimas tai nepaprasta amžių kelionė, padalinta į kelius ir takelius, išskirstyta į dienas ir valandas... Žmogaus egzistacija ir-gi panašiai. Penkiolikos metų vaikystės periodas; vienas trečdalis to, — prarandamas miegojimui, kitas trečdalis valgiui sueikvojama ir pasilinksminimams, o tik mažytė dalelė lieka tikram darbui.

Kaip žmogus turi prisiartinti prie Naujų Metų? Ar padarys naują rezoliuciją, geresnę veikmę kitiems metams? Ar galim gyvenimą padaryti geresniu su daugiau apmąstymo? Ar mes iš tikrųjų galime kontroliuoti užsitikėjimu viltį, budami absoliučiais šapalėliais, plaukiančiais begaline upe, galingos srovės nešini, spaudžiami laiko sparnais ·.

Apsupti, priversti keliauti į pražuties direkciją!.. Šiandien ta diena šių klausimų atsakymui.

Mes plaukiam taja sriove į pakalnę tekenčiu laikų! Del gerovės, turime savo norus ir troškimus kontroliuoti, atraskim galę, su kurios pagelba diriguotume patys save.

Mes turime žengt su bėgančiu laiku, eit priešais — negalime! Bėgančios srovės sulaikyti nepajėgsime!

Metai po metų prieinam arčiau prie to didelio okeano, kuris guli anoj pusėj mirties. Mes visi be išsiviniojimo turėsim nueti į tą vietą, viską čia paliekant kada laikas ateis.

Darykim visų geriausius pasiryžimus, pastangas, atsidėjimus padarymui geresnių metų už visus tuos prabėgusius praeityje! Musų gyvenimo tikslas, užsipelnyti gražią savo gyvenimo praeitį gerais darbais ir prakilniais atsinešimais.

Žmogaus pareiga visados palikti gerbiamu ir įvertinamu žmonijos. Piniginis turtas netenka vertės ir nieko bendro neturi su asmens vertybe!

Gyvenant reik prisilaikyti sekančių taisyklių: žmoniško apsėjimo, mankštinimosi, reguliariško miegojimo, nuolatinio dirbimo ir žaidimo. Bet už visus kitus dalykus turi but reguliariškas nusistatymas nuomonių ir pastovumas minčių!

Yra du keliai eiti gyvenimu, lygiai kaip ir skaityti knygą. Vienas, kada neapmislinant skaitai ir nieko nesupranti, antras skaitant suprasti ir ką nors iš skaitymo išmokti. Skaitant apmislinant, reiškia pasiimti iš knygos visą geriausią vertę, o taip ir iš gyvenimo-...

Iš paprastos vaikystės "geros rezoliucijos" nėra butino reikalo čia apkalbėti, kaip tai pamest apsileidimą, svaigalų gėrimą, kazyriavimą, gemblerystę, kas blogesnis už girtuokliavimą, jis naikina sveikatą garbę, ateitį ir moralybę.

Didesnės rezoliucijos suaugusio tipo žmonėms, kurie nepasiganėdinę patys savimi. O juk kožnas žmogus turi savo vertę. Tik mažiau žiurėk į praeitį, o daugiau į ateitį. Pirmas atsikratyk nuo rustybės, keršto, užvydo ir neapykantos! Kulturink savo karakterį ir širdies pajautimus — tuomet siela pati savaime pasigerins... Užsibriešk sau naują kontraktą prie geresnės ateities su vilčia prie naujo rytojaus.

Tikras pasisekimas tegul bus suplanuotas, o ten bus dar planas užpakaly jojo! Ir užpakaly gerųjų N. M. turi but galutinas planas — padarymui geriau už pereitus metus.

Pirmas klausimas yra: kaip galiu pasidaryti naudingesniu, kiltesniu ir produktiviškesniu, negu ką gyvenimas žmogui davė

Antras, kaip galiu padaryti save vertesniu prieš kitus žmones ir pats prieš save?

Tuo du klausimu — pirmas ištobulinti save ir savo pašaukimą, arba talentą — ir tvirtai nusistatyti.

Antras apseiti sulig reikalo kaip tik geriausiai galima. Napoleonas turejo galimybės ant šimto vyrų, su tuo šimtu — šimtų-tukstančiams naikino linksmybes, smagumus ir laimę, užkariaudamas ir padėdamas juos į nelaisvę.

Pasteur, francų didvyrio apvaikščiojo šimtmetinę po mirties, — 23 metais, kuris turėjo stiprų talentingą budą, genialį pasiryžimą, vertybės susivaldyme, ištvermingo rimtumo, sunkaus darbo ir paprastumo.

Jis padarė savo gyvenimą labai naudingu ir pavyzdingu esantiems po jo gyvuojantiems ir busiantiems milionams prieš mus.

Jo vardas gyvuos per daugelį šimtmečių mitalogiškai subjektyviu iki mirties!

Lyginant sekantį žmogų su Napoleonu, jis išrodytų kaip su baisiu laukiniu vilku. Gi sulyginant su galingu išsišakojusiu ąžuolu daugiau atitinka.

Jo širdis tik žinojo nuosavius gerumus, kaip ir kožnas iš mus kad nusimanome apie save, kožnas iš mus žinome, kas per priežastis esti gero ir blogo. Silpnas protas apsireiškia, patėmijame klaidas kitų žmonių, bet niekuomet savo. Žmonių rasė padaryta nesuvedžiojimui kits kito, bet kad stengtųs kitiems gerai daryti. Tik ką darantieji užsipelno žmogaus vardą! Su šia diena ir tu jei panorėsi, įstengsi padaryti pradžią rezultatui gerų dalykų.

Ant trijų atsitikimų šiame gyvenime žmogus absoliutiškai vienintėlis vienas! Jis ateina į šį pasaulį vienas, nežinant niekam — kada jis atsiras... Jis išeina iš pasaulio vienas, nežinant kur jis eis.

Ir tuomet jis vienas, kada tikrai mąsto.

Turintis žmogus vertės lai paima užrašą valandų visišką atydumą senų metų mirtį, ir Naujų Metų gimimą, ir, tuojaus pamąsto apie šios dienos reikšmę. Išeik į lauką, žengk, pažvelgk į dausas, į žvaigždes ar į debesius, — ir pamąstyk apie šiandien! Tai yra gimimo diena naujos sekcijos, ano laiko, kuris padarė viską ką turime ir visą tą, kuo mes esame. Praeitis ateina šokinėdama su sauės užtekėjimu Naujų Metų!

Kožna nauja diena, kiekvieni nauji metai reiškia tukstančius naujų progų.

Progos yra netikę tiems, kurie patys neatsakanti del progų. Proga nieko nereiškia del tokio žmogaus, kuris neesti raktas savo ambicijos, turi but kaip išlavintas atletas, kad išsaugojus savo laimėjimą...

Seni metai praeina kaip šešėlis perpustynes su didele ir sunkią našta ir gailėsiu.

Nauji metai ateina kaip švarus baltas popierio lakštas, plunksnos nepaliestas.

Moterys ir vyrai, seni ir jauni! Kaip mes suvartosime šių metų tą švarų-baltą Naujų Metų popiero lakštą? Tas popierio tyras lakštas tai musų visų nuosavybė, neturime kito!

Jo negauname milionais kartų! Gal atsitikti, kad gausi septynias dešimtis kartų, jei ilgai gyvensi.

Kad suvartot laiką naudingai, turi pastatyti spėkos tvenkinį į laiką!

A. J. Jokubaitis

Tulas eks-aidoblistas Chicagos "Varpe" pradėjo sapnuoti apie kokius ten Sandaros šulus, kurie anot jo nesiskaitą su Seimais ir pataria sakydamas: "Tegul Mussoliniai šeiminin-kauja atvirai: "Ar ne bus tik Sekio, Pėžos, Brijuno Traicė, kurie labai norėtų Sandarą apversti aukštyn kojom?

Žinučių Rinkėjas.

POEZIJA

DUOKIT VAIRĄ...

O duokit vairą jaunystei ugningai,
O duokite kelią svajužei jaunai.
Pakilsiu, kaip paukštis į erdę slaptingą,
Kur plauko gauroti melsvi debesiai...

Kas vėtros ir vargas del mano jaunystės,
Jei mirga iš tolo žvaigždutė graži...
Man sieloj pavasaris gėles išvystė,
Pražydo, kaip lankoj žiedeliai maži...

O duokite galę jaunystei ugningai,
Aš jums dovanosiu gražiausių gėlių,
Paliepsiu prabilti užmigusiai lyrai,
Užgirsit akordus gražiausių dainų.

J. Puodžiunas.

Dotnava: 1925 m. IX-9.

NETIKS JUMS DAINA TA.

Žinau netiks jums daina ta
Mano sieloj sukurta,
Iš vargužio sunkaus, kieto,
Ji nežadins jums jausmų.

Aš nemoku pint sonetų,
Nei romansų prakilnių!
Vien vargužį brendant kietą
Negimsta man švelnių jausmų.

Aš varguoliams vien dainuosiu,
Jei galėsiu, juos paguosiu
Savo liudna, tamsia daina,
Kaip rudenio ukana...

Netiks jums daina ta
Iš vargužių nupinta.
Ji varguoliams tik šventa,
Aš varguolių poeta.

Vienužis.

PAMIRŠOT...

(Skiriu giminaičiam Gečam New Yorke).

Senai jau senai apleidot tėvynę.
Senai jau pamiršot namelį gimtinį·

Pamiršot žodelius, ką vykstant kalbėjot.
Oi, daug jų, brangieji, gentim pažadėjot!

Žadėjot rašyti marguosius laiškelius,
Jei laimę sutiksit, pagelbėt gentelius.

Žadėjot dalintis linksmybe, vargeliais,
Ryšius nenutraukti su savo genteliais.

Dabar jau praslinko ilgų daug metelių...
Nebėra nuo jusų margųjų laiškelių.

Tik lieka jumis skaudžiai apgailėti,
Kad teko gentimis šioj žemėj turėti.

Turtingi jus esat, sutikote laimę,
Tolimoj šalyje—aišku jau savaimi,

Nes sunkiai dalelei prislėgus varguolį
Niekad neužmiršta jis savąjį brolį...

Netrokšta jus broliai, nors vargo prislėgti,
Nenori nei aukso, nei turto pagriebti...

Nes vargšai pripratę eit dyglių keliu,
Su sunkiaja našta dainuoja paukšteliui·

Norėtų matyti gentis artimus,
Pasveikint, ištarti žodelius meilius,

Nors ir per laiškelį kalbėtis meiliai,
Bet nepaminėti kaip šiandien gailiai.

Gal jums ir neteks šių žodžių skaityti.
Bet dar aš noriu jums tą pasakyti,

Kad šitie žodeliai del jusų paskirti,
Sunkiają žemelę ant grabo užbertų.

J. Medžiaušis.

M. Petrauskas

Dienyno nuotrupos.

(Tąsa)

"Buvo žmougus bagotas — Auksutas, sidabrutas"

Mano p. Pokrovskis man sako: "įdomus elgeta". Aš atsakau: "bet giesmę gieda ne apie mus, — mes be aukso ir sidabro".

Daug buvo vargo su pianu. Piano reikalu Tauragėje visą Odisseją. Visgi gavau pianą pas Apskrities daktarą, labai simpatingą žmogų ir pasamdęs keliolika žmonių, liepiau nunešt "Spindulio" kino teatran. Teatrą pastatė amerkietis, gyvenęs Lawrence, Mass.

Koncertą pradėjau net truputį po 9 val. vakare, nes publika anksčiau nesirenka. Publikos prisirinko pilnai ir buvo entuziastiška. Maža mergaitė atnešė man ant scenos ir plaštą gėlių

Tauragė labai skirias nuo kitų Lietuvos miestų ypatingu savytumu. Vežimai čia dideli ir labai ilgi. Arkliai puikus, žmonės savotiškai ir įdomiai mandagus, pažangus.

Bažnyčia, per karą buvo labai apnuovyta ir gerai sudaužyta: bokštai sugriauti, o stogas tiek buvo sušaudytas, kad visai į rėtį panašus. Senas stogo skardas jau nuimta ir denkta jau nauju skardu ir dabar bažnyčioj per stogą ant "smutkelio" nelija.

Rengė koncertą Jaunimo Sąjunga, pasidarbavus "Žemaičio" redaktoriui ir kitiems.

Rugpiučio 21 d. Ukanuota, beveik kaip Londone. Apie 10 val. ryte aplankiau Psychiatrinę ligoninę, kur daktaras Kairiukštis, yra vedėju ir jis man parodė pamišėlius, išvedžiojo po ligoninę ir su nekuriais ligoniais dar bandžiau pasikalbėt. Įdomių bepročių yra. Vienas jų "visasvietinis advokatas ir daktaras, visasvietinis ministeris". Užklausiau aš jį, kaip jis tokiu "dideliu" žmogum liko. Jis pradėjo pasakot, kad daug vargęs, daug tirinėjęs ir kad išgyvenęs iki 45 metų nevedęs ir 20 metų išnešiojęs "nekaltybę". Paskui, pastebėjau, kad jis apsivilkęs bruslotą ir švarką, bet marškinių nėra. Visi kiti turi lininius marškinius. Jis man sako: "tik tas gali ir privalo marškinių nedevėt, kuris nemažiau kaip 15 metų išlaikęs yra nekaltybę". Ir toliau — sako— "tai mat, kad tamsta gal ir daug matei, bet visgi dar net tokio mažniekio nežinai." Padėkavojau jam už pamoką, padaviau ranką "dideliam mokytojui" ir atsitolinau toliau. Kalbinau keletą pamišėlių žydelių; tie tai vis tik apie "biznius" kalba ir keikia savo priešus.

Buvau užėjęs į kretinistų skyrių. Ten veik vien moterys. Tai buvo blogiausias įspudis žiurėt į idiotę moterę ir tankiausiai atlikime gamtos pareigų nesivaldančią. Sunku su jomis ir prižiurėtojoms, nors jos šiaip labai ramios.

Vienas buvo kareivis, buvęs fronte 1920 m. ir mane matęs, pažino mane. Pasisveikinau, pakalbėjau su juomi, bet, manau, nėra vilties pagijimui, kadangi jo protas ramiu budu puola žemyn. Turiu pasakyti, kad begalo didelis patriotas, vien kalba apie Lietuvos laimę ir keikia valdžią.

Reikia reikšt padėką tiems daktarams ir visiems patarnautojams, kurie tame Beprotnamyje dirba su pavojum savo gyvybei ir turėdami tiek nemalonumų. Tiesa pasakius, tai dar nevisi bepročiai beprotnamiuose. Labai daug dar jų yra liuosų pasaulyje, patys besikankina ir kitus kankina...

Po piet apleidome Tauragę ir išvažiavome geležinkeliu iki Pagėgių, paskui siauruoju geležinkeliu iki Smalninkų, o iš Smalininkų Nemunu, laivu, iki Jurbarkui. Pervažiavome per Mažąją Lietuvą ir teko matyt musų brolius ir Mažosios Lietuvos. Pas juos daug vokiškumo: sava forma jis vokietis, o turinį jo sunku suprast, mažai ten buvau.

Jurbarką pasiekėm apie 9 v. vakare. Pasitiko mus keli Jurbarkiečiai, jų tarpe ir iš Chicagos p. Milleris, kuris viešėjo su savo žmonuke Lietuvoje. Nuvedė mus viešbutin visas jų burys, kur p. Petravičius nurodė.

Kelionė Nemunu buvo ne ilga, bet labai graži, neapsakomai maloni. Nemunas buvo tylus, kaip kad per užgavėnes negaruojanti ant ukininko stalo juka, o krantai iškaišioti įvairiais krumais, kaip kokie rojaus trakinai.

Rugpiut. 22 d. Jurbarkas. Žiurėjau salę, pianą ir viską, kas koncertui reikalinga. Vakare buvo koncertas ir visai pasekmingas. Koncertą rengė Jurbarko Miesto Valdyba. Pagelbėjo koncerto rengimui čikagiečiai: Milleris ir Petravičius.

Rugpiut. 23 d. Apžiurėjome Jurbarką. P-nas A. Sodeika, operos artistas, čia dvare atostogavo, tai jis, kartu su kitais, mums ir išrodė Jurbarko ypatingesnes vietas. Karo metu Jurbarkas nukentėjo mažiau, bet visgi vokiečiai visus dailiuosius namus sušaudė-išgriovė. Gražiausi trobesiai buvo kunigaikščio Vasilčekovo, Paštas, Muitinė ir tt.

Apie 12 val. nakties, draugų lydimi, sėdome garlaivin ir išvažiavome Kaunan.

Kaunas — 24 d. rugpiut. Čia buvau trumpai. Apžiurėjau mums statomus namus ir ėmęs traukinį, vakare, išvažiavau Kybartuosna. Nuo Kauno Kybartuosna netikėtai vagone sutikau iš Maskvos važiuojantį Berlynan p. Brendžiukovą, sunų buvusio direktoriaus Maskvos Filarmonijos. Apipasakojo apie gyvenimą Rusijoje po karo iki dabar. Pasakorius jis buvo bešališkas. Kybartuose išsiskyrėm. Sutiko mane ant stoties giminaitė, Stasė Kuraičiutė ir nuėjau pas jos tėvą, Viktorą, Lietuvos Banko direktorių ir ten apsistojau. Kiti artistai atvažiuos ryt.

Rugpiut. 25 d. Buvau nuėjęs Prusuosna. Vėliau ieškojau piano palydovo. Akompaniatorė visgi mano programo pilnai pildyt negalėjo ir sunkesnius dalykus prisėjo akompaniuoties pačiam.

Koncertas buvo gimnazijos salėj. Salė nauja, graži. Rengė koncertą V. Kuraitis, vietinis kunigas ir kiti. Koncertas buvo pelningiausias iš visų.

Rugpiut. 26 d. Davė mums leidimą komendantas p. Adamavičius nuėjimui Prusuosna. Buvome visas musų kekiras. Kai ką sau nusipirkome, bet Kaune tokius dalykus galima gauti pigiau.

Apie 4 val. po pietų apleidome Kybartus ir automobilium išvažiavom Vilkaviškin. Vilkaviškyje sustojome Gelgaudaitės viešbutyje ir po to nuėjome pas Apskrities viršininką, p. Kubilių, su kuriuomi kartu nuėjom žiurėt teatro ir piano ir paskui pas Viršininką gėrėme arbatą. Viršininkas ir jo šeimyna labai malonųs žmonės.

(Bus daugiau)

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
ANTHONY A. TULYS, Editor
K. J. PAULAUSKAS, Business Manager.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50; Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

"KUNIGŲ ROLĖ 1905 M. LIETUVIŲ JUDĖJIME."

Po šiuom antgalviu "Lietuvos Žinios" turi ilgoką straipsnį įdėjusios. Straipsnyje nurodoma, kad 1905 m., kada Lietuvoje buvo didelis judėjimas Lietuvos teisių ir tt., tai lietuviai kunigai ne tik vengė imti dalyvumą tame judėjime, bet dar daugelis jų palaikė caro pusę.

Kunigai visada palaiko atžagareivių pusę.

DEGLOJI PO ĄŽUOLU.

Bolševikų spauda begėdiškai pašiepia Amerikon atvažiavusį komp. Miką Petrauską koncertuoti. Esą, "1917 m. revoliucija jį pastumėjo prie rutų darželio ir bėrų žirgelių." Ir bolševikams pavydu, kad p. Petrauskas per tiek metų lietuviams dirbęs, šiandien pasistato savo namus. Tuom tarpu bolševikų chorai ir solistai su pasigėrėjimu dainuoja Miko Petrausko "Kalvį", parašytą po 1917 m., ir kitas dainas.

Vadinasi, degloji knisa ąžuolo šaknis, gilių priėdus.

AR RENGIAMES?

Sandariečiai, ar rengiamės prie Vasario 16-tos? Pradėkim. Visoj Amerikoj iškilmingai paminėkime tą musų tautos brangią šventę. Taip pat pašvęskime savo dienos uždarbį į Sandaros Centro iždą, kad butų galima sekmingiau musų partijai kovoti prieš juodąjį ir raudonąjį internacionalizmą. Lietuva yra pasiliuosavus iš caro nagų; ji turi pasiliuosuoti ir iš kunigų nagų. Pažangiųjų, laisvę mylinčių lietuvių privalo buti pareiga dirbti to atsiekimui.

PRAEITIS KARTI PRISIMINTI.

Šiame "Sandaros" numeryje, korespondencijų skyriuje p. Julius Švitra primena negarbingą socialistų praeitį. Dabar, mat, socialistai nori nuduoti patriotais ir tuo keliu varyt savo biznį, o kiek metų atgal jie kalnus griovė ant tai, kas lietuviška.

MOKINA.

Kapsukas mokina Amerikos lietuvius bolševikus kaip gelbėti smunkantį bolševizmą lietuvių tarpe. Jisai iš toliau, tur but geriau mato baigiančią krikti tą rusams parsidavusią gaują.

ŠTAI KODEL.

Amerikos lietuviai katalikai, kuriems vadovauja kunigai ir jų klapčiukai tyliai praleido Didžiojo Vilniaus Seimo jubilėjų. Jie beveik niekur jo nepaminėjo. Gal kai kam ateis į galvą klausimas kodel jie taip darė? Todel, kad anuomet dvasiškija buvo priešinga Didžiojo Vilniaus Seimo nutarimams; ji nenorėjo, kad Lietuva butų atskirta nuo Rusijos. Štai juodas ant balto.

"Draugijos" 1 num. 1907 m. sausio mėn. randame įdėtą "Lietuvos Krikščionių Demokratų susivienijimo programos projektą, sustatytą prieš Vilniaus suvažiavimą — prieš Didįjį Vilniaus Seimą, kurios įžangoje sakoma:

"Aiškiai pasakoma, kad nuo Rusijos skirties neketiname. Nors tas ir be pasakymo žinoma, bet stambiais žodžiais tą išreiškiame, idant musų priešininkai negalėtų mums išmetinėti to noro atsiskirti."

Šią programą sustatė kun. Jonas Maciulevičius (Maironis), kun. Aleksandras Dambrauskas (Jakštas) ir kun. Pranciškus Bučys.

SMETONA IR VALDEMARAS ATVAŽIUOJA?

"Vienybė" praneša, kad buk apie Naujus Metus pribusią į Ameriką Smetona ir Valdemaras. Esą jie čia laikysią paskaitas lietuviams. Tenka pabejoti, ar jiedu butų galėję taip tykiai čia atslinkti? O jei galėjo, tai kokie jų butų tikslai užklupti neprisirengusią Amerikos visuomenę?

ĮKIRPTOJI AVUTĖ.

Mano straipsnelis apie "pažangių narių" skverbimasi į SLA. Centro Valdybą sukėlė pas "L." redaktorius didelį entuziazmą, kuris išsiliejo dideliu, "buržuaziškais" teismais grasinančiu editorialu, ir kuris taip aptemdė tų redaktorių protus, kad jie neatsimena, kas buvo rašoma Amerikos lietuvių spaudoje rugpiučio mėn. 1923 metuose.

Tą mėnesį "Keleivy" ir "Laisvėje" susiginčijo Zabulionis su draugais apie pinigus, surinktus į taip vadinamą "Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondą". "Draugai" norėjo Zabulionį pabaust už nepasidavimą jų diktaturai, todel sugalvojo įvairių priekaištų jam. Zabulionis buvo priverstas gintis, ir, besigndamas, atidengė visas to fondo slaptybes. Jis parašė apie tai straipsnį į "K.," kurį užvardino "Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondo Sekretoriaus (V. J. Z.) paskutinis atsakymas ir Lietuvos Draugų Atstovybei nosių apšluostymas". Tame atsakyme Zabulionis, buvęs minėto fondo sekretorius ir žinantis dalykus, ve ką sako apie dr-gę Jeskevičiutę, kurią komunistai nori pastatyti vieton užsitarnavusios ir niekuo nesusitepusios Jurgeliutės į SLA. sekretorius:

"Gaunu nuo 'tėvų pranešimą, kad dabar Jeskevičiutė užims sekretoriaus (komunistų federacijos) vietą, ir ji ims iš fondo (Agit. ir Liet. Darb. Gelbėjimo) pinigus ir duos partijai ir federacijai. Ir ve, Jeskevičiutė, tapusi sekretorium, prašo $1,500.00. Girdi, partijos narys suareštuotas, reikia užstato ir federacijai reikia pinigų. Ant rytojaus priduodu $1,500, o ji man bylą išduoda su mašinėle rašytą, o Keršulis pasirašė ant bylos "Naviko" vardu."

Dabar žiurėkime ką "L." triubočiai burzgia:

"Tai grynas melas, melas nuo pradžios iki pabaigai. Jeskevičiutė nebuvo jokiu sekretoriu, nei to fondo, nei komunistų sąjungos. Tai iš piršto išlaužtas tautininkkų šmeižikų prasimanymas".

Ne, broliai, tautininkai niekad be reikalo nešmeižia ir iš piršto nieko nelaužo. Jųs sakote, kad Jeskevičiutė nebuvo komunistų federacijos sekretorė ir kad negavo iš Zabulionio $1,500. Na, o Zabulionis sako kaip tik priešingai.

Kadangi tautininkai nebuvo pas komunistus ir jų knygų nežiurėjo, tai Zabulionio žodis tiek pat geras jiems, kiek "L." redaktorių. Ir kol Zabulionis viešai neatšauks savo "nosių" apšluostymo" tol dalykai stovės, kaip buvo rašyti "K." Kodel 1923 metais tylėjote?

— V.

Per šerengą

DUOKIT KREDITĄ STRAZDUI!

"Vilnies" menševikų pabėgėlio makaule gatviniai žodžiai yra: galas, velnias, Dievas; o "Laisvės": šarlatanas, idiotas, —tai gražikalbystė!

"VILNIES" GRAMATIKA:

"Butų gerai, kad Kvedaras Onutę dažniau pasigautų ir duotų jai daugiau..." (Nr. 101)

KELETAS TEMŲ BIMBAI DEBATUOTI

Kadangi Bimba labai nori debatų, (ne taip debatų, kaip tautiškos publikos), tai aš paduodu sekančias temas:

1) Kam "Laisvei" reikalingi šeši redaktoriai, jeigu Vidikas dienomis miega viršutinėj svetainėj, o darbo nėra pilnai del trijų?

2) Kam Bimbienė, "Darbininkių Balso" redaktorė, pirkosi futrą už $600.00, kuomet bolševikių Susivienijimo narės aukomis vos išleidžia savo pigiausios popieros organą?

3) Kodel Bimba nepraktikuoja savo teorijų: nebuna sykiu gatvešlaviu ir pečkuriu?

4) Kam "Laisvės" mokyčiausias redaktorius R. Mizara kareivio uniforma puošiasi, jeigu jis yra militarizmo priešas?

Yra dar daugiau temų, bet jas paduosiu vėliau, be pareikalavimo.

TAI BENT PASEKMINGA!

Pruseika "L." džiaugiasi A. LDLD. VII apskričio konferencija. Esą, jinai buvusi labai pasekminga. Jo paties žodžiais: vienos kuopos delegatų neprisiuntė, o kitos nei raštiškų raportų neprisiuntė.

PRAKTIŠKAS RECEPTAS.

Patyriau, kad prieš demogogiją reikia kovot taip pat demogogija, lyginai, kaip medicinoje: nuodai prieš nuodus.

REDAKTORIUS UNIFORMOJ

Jeigu "Rimbo" leidėjai ištesės savo prižadą, tai neužilgo svietas pamatys mokyčiausį "Laisvės" redaktorių militaristo uniformoj ir dar su medaliu ant krutinės!

Tame, žinoma, nėra nieko blogo. Garbė yra buti Amerikos kareiviu ar milicistu. Nesuprantama tik tas, kaip gali buti tokiu garbingu žmogum didžiausias militarizmo priešas — laisvietis!

KLERIKALŲ KORESPONDENTAS.

— Ką tu ten rašai, Jokubai?

— Korespondenciją "Darbininkui."

— Apie ką?

— Apie bedievių prakalbas.

— O kada tos prakalbos buvo?

— Dar nebuvo, bet kada nors bus.

PAVYZDIS BOLŠEVIKINĖS LYGYBĖS

"Vilnies" redaktorėliai ir Rudaitis ima riebias, "unijines", algas, o lainotaipistas Elmanas turi dirbti už pusdykį — del "idėjos". Gaila man tavęs, Elmanuk!

KAS ILGIAU IŠKENTĖS?

Bimbistiniai demogogai tyli, kaip klemsai, po "Rimbo" smugiais. Išrodo, kad tai butų rungtynės tarp plakiko ir plakamojo. Einu laižybų, kad jie ilgai netylės. Tik palaukit, kaip "Rimbas" jiem tikrai užtrauks!

POPAS IR VELNIAS.

Eikit į debatus su Bimba, tai ir bus jums "pop svojo, a čort svojo!"

KAS YRA DEMOGOGIJA?

Daleiskim, Bimba paima katinui už uodegos ir sako:

— Čia ne uodega, bet plieninė pielyčia!

Kiti, žinoma, sakys, kad tai melas.

Tuo sykiu ateina Pruseika ir sako:

— Yes, tai pielyčia! Pasaulyj, juk, nieko nera tikro, todel kaip užsispyręs tvirtinsi taip ir bus.

LENGVA, BET NE GRAŽU!

Pasmerkti žmogų be atatinkamo teismo yra labai lengva, bet negražu ir neteisinga. Taip daro tik negrų linčiuotojai ir demogogiški bimbistai.

Proletaras.

Pastabėlės.

Da ne už kalno tie laikai, kada Piušas Grigaitis, triumfuodamas su savo socialistų sąjunga, spiovė ant tų visų, katrie tik drįso save vadintis "bepartyviais" ir juos vadino "begalvias". O šiandien jau pats organizuoja Chicagoj bepartyvę "Visuomenės Darbo Sąjungą", kurios priešakyj pastatė Sandarietį, pats atsistodams iš pat galo.

Ar tik nebus nauja Grigaičio meškerė, ant kurios bandys gaudyti Sandariečius kaipo visuomenės darbuotojus Sandariečiai, budėkite!

xxxx

Seniau socialistai visa gerklė rėkdavo: "Mes, socialistai, rupinamės ne tik darbininkų reikalais, bet ir visos žmonijos. Mes šviečiamės patys, kartu šviečiame ir jus. Mes lavinamesi kartu laviname ir jus." Šiandie jų organas (žiurėk "Naujienų" No. 279) sako: "Lietuvių Socialistų Sąjungoje, nuo pat jos įsikurimo, visuomet buvo menkai pastatytas lavinimosi reikalais". Toliau pripažinęs, kad socialistai apart agitacinių brošurėlių, neskaitydavo stambesnių veikalų, ant galo sako "Aišku, kad jų galvose buvo ne socializmas, bet šimts žino kas." Na kas gi jų galvose buvo pirma, ir kas yra dabar? Pasakykit, meldžiamieji- Ž. R.)

xxxx

"Vienybė" pasiskaičius Sekio straipsnius "Keleivy", taip susigraudino, kad užsidavė sau pareigą pasakyti "Sandarai" motinišką pamokslėlį. Betikslis "Vienybės" noras mokyti kitus, nedirstelėjus pačiai į save.

Puolimas ir kilimas pinigų.

Rašo B. F. Kubilius.

Dažnai tenka išgirsti vedant ginčus, kodėl doleris, ar vokiška markė, ar prancuziškas frankas kartą pakyla, o kartą nupuola; ypač kaip rusiškas rublis, vokiška markė, ant tiek jie nupuolė, kad nėra vilties, kada jie pakils. Tasai puolimo ir kilimo klausimas nelygiai ir nevienodai yra žmonių suprastas. Šiame straipsnyje padėsiu pastangas išaiškinti kokios priežastys tą nenormališkumą pinigų sudaro. Medžiagos dėl šio straipsnio yra imtas iš šių veikalų: "Principles of Economics" by Prof. F. W. Taussing, Ph. D., volume I; "The Theory of the Foreign Exchange", by G. J. Goschn; "The ABC. of the Foreign Exchanges" by G. Clare; "The Purchasing Power of Money" by I. Fisher; "The Value of Money" by B. M. Anderson, Jr., ir "Stabilizing the Dollar", by I. Fisher. Skaitytojas, norintis daugiau suprasti apie pinigus ir jų fenomeną galės gauti inform. iš paminėtų knygų.

Gyvenime yra daug klaidų, tačiau piniginės klaidos daugiausia yra daromos. Ir žmogus dažnai yra patenkintas su aplinkybėmis, kurios sudaro jo gyvenimą. Tas žmogus paprastai nėra pasekmingas. Bet žmogus, kuris plačiau žiuri į gyvenimą, kuris butų jam pelningesnis; dažnai yra apgautas per pinigus. Pagalios mes visi esame apgauti vienu ar kitu bubu, tai yra per piniginę iliuziją; o jei ir esame šiek-tiek informuoti kokią vertę turi pinigas, tai esame dažnai klaidingai. Aš tikiu, kad kožnas lietuvis gyvenantis Amerikoje žino, kad Vokietijos ir Francijos pinigai yra labai nupuolę, tačiau Francijos ir Vokietijos žmonės to nežino, apart stambių kapitalistų ir ekonomistų. Gal skaitytojas šio straipsnio stebėsis, bet faktai parodys ką kitą. Paprastas žmogus visuomet mąsto, kad doleris, arba pinigas yra tas pats — vokiška markė yra toji pati; amerikoniškas doleris tas pats, etc. Pagal paprasto žmogaus mąstymą, pinigas arba doleris nieka ir niekad neprapuldo savo vertės akyse žmonių. Bet ekonomistai ką kitą tvirtina; jie sako, kad doleris arba pinigas pragaišina savo valiutą.

Beskaitant profesoriaus Irvingo Fisherio straipsnį, aš štai ką atrandu: jis, nuvažiavęs Europon studijuot piniginį puolimą, paduoda tokią sutrauką: "Beesant Vokietijoje aš paklausinėjau žmonių iš įvairių profesijų ir amatų apie jų pinigus. Beveik kožnas iš tų paklaustųjų atsakė, kad musų šalies markės yra gerame stovyje, apart kelių profesionalų ir ekonomistų, kurie atsakė, kad musų pinigai (markės) yra labai nupuolę. Beveik jie visi vienodai atsakė, kad jų pinigai yra gerame stovyje, o tik kitų šalių pinigai yra nupuolę. Pagalios mes ir gyvendami Amerikokje, ne visi žinome, kad amerikoniškas doleris nėra tas pats, kokis jis buvo tam keli desėtkai metų atgal. Tačiau daug žmonių mano, kad jis tas pats ir tame pačiame stovyje, o tik kainos ant išdirbių yra pakeltos."

Parodžius kaip paprastas žmogus supranta savo šalies pinignę vertę, duosiu pavyzdį ištraukęs iš knygos — "Pastovi vertė pinigų", parašyta per Sir David Barbouro. "Britų generolas Keating'as ir Hindusas biznierius diskusavo apie abiejų šalių piniginę biržą. Tuom kartu piniginė maina biržos (marketo) Indijoje labai puolė. Britas Keating'as bekalbant užsimanė savo draugui Hindusui, kad jo šalies pinigai (vadinami rupees (doleriai) labai yra nupuolę. Hindusas pastatė akis ir sakė, kad jis apie tai nieko nežinąs. Pagalios jis atsakė britui, kad jis girdėjo nuo savų agentų, apie puolimą sterlingų. Jiedu abu buvo stambūs biznieriai, tačiau jie mažai turėjo nuovakos apie puolimą ir kilimą pinigų. Girdinti ekonomistui jų diskusijas, tiesa, buvo abiejų diskusantų, nes tame laike išdarbių kainos bunant aukštos britui rodėsi, kad Hindų pinigai puolė, o hindui rodėsi, kad Anglijos sterlingai kilo, tačiau jie nebuvo tikri nuo ko pinigas kilo ir nuo ko puolė.

Mes, gyvendami Amerikoje, turime tuos pačius klausimus— taip kaip hindusas ir britas turėjo, ir tuom pačiu laiku esame paveldėjai tos neaiškios nuomonės apie puolimą ir kilimą pinigų. Čia paduodu vieną konstatuotą faktą, kuris nesenai įvyko vienai turtingai amerikonei, kuri turėjo užtraukus paskolą ant žemės turto Vokietijoje. Ji buvo Vokietijos bankai skolinga $7,000, arba 28,000 markių, ir jinai visuomet skaitė savo skolą ne markėmis, bet doleriais. Tuojau po pasauliniui karui, ji nuvažiavo Vokietijon atiduoti savo skolą užtrauktą ant žemės iš bankos. Moteriškė užklausė bankieriaus, ar galima išmokėti skolą doleriais. Jisai atsakė, kad jos skola banke nėra skaitoma doleriais, bet markėmis, ir 28,000 markių pagal dabartinę tarptautinę biržą pinigų nėra verta $7,000, bet tik $100. Bet ji ginčijos su bankierium, norėdama sugrąžinti paskolą doleriais. Čia yra tikras pavyzdis, kad ji, budama turtuolė, nieko nežinojo apie Vokiet. markių nupuolimą. Bet bankierius užlaikydams savo šalies pinigines pereigas, priėmė nuo moters $100. Pagal teisybę, tie 7,000 dolerių po karui nebuvo verti $7,000, bet $14,000, todel, kad mainamasis doleris nupuolė iki pusei —reiškia iki 50 centų — perkant pagamintą produktą. Ir jei prisilaikius tiesos, skolininkė turėjo išmokėti bankai ne $7,000 bet $14,000. Ir jei reikėtų išmokėti pagal tuo laikinį kursą pinigų, jinai butų išmokėjus ne 28,000 markių, bet vieną milijoną markių. Tačiau pagal sutartį prieš karo laikus su banka, skolininkė išmokėjo tik $100. Čia aiškiai nurodo, kad bankas save nuskriaudė, o skolininkė pelnijo ant skolintų pinigų. Ir tokių pavyzdžių po karui skaitant finansinius raportus buvo labai daug.

Paprastai žmonės nemano, kad doleris mainos; jie vis sako, kad kainos mainosi ant visų produktų, o doleris yra tas pats. Ne per senai aš kalbėjau su vienu stambiu biznierium, kuris priguli prie bankų kaipo direktorius, ir užklausiau jo apie puolimą ir kilimą dolerio. Jis į mane pažiurėjo su nusistebėjimu ir atsakė man, kad jis nieko nežino, niekad negirdėjo, kad doleris maino savo vertę. Ir kuomet aš jam užminiau, kad Amerikoje reiktų padaryti dolerį pastovių taip kad jis niekad nemainytų savo vertės, jis, lyg rusčiai, man atsakė, kad Amerikos doleris buvo visuomet pastovus ir nemainė savo vertės. Ir daug tokių stambių turtuolių galima rasti Amerikoje, kurie neturi jokios nuovokos apie puolimą ir kilimą dolerio — jie vis mėta bėdą ant aukštų kainų uždėtotų ant išdarbių.

(Bus daugiau)

KAZYS IR DĖDĖ

— Čali, dabar aš atėjau pas tave pasitarti, kaip su Naujais Metais pradėti naują gyvenimą.

— Aš stebiuosi, dėde, kad tokia graži mintis atėjo į tavo galvą.

— Del ko, vaike? Juk tik gražios mintys ir sukinasi po mano galvą, ar tu dar nežinojai to?

— Tai ir matome. Bet vis-tiek, dėde, ką gi manai nuo naujų metų pradėti?

— Manau, vaike, pradėti naują gyvenimą.

— Ar nemanai, kad tamsta esi jau persenas naujam gyvenimui?

— Gal ir persenas, bet patarlė sako: "Geriau vėliau, negu niekada".

— Taip, dėde. Bet jei tamsta butum tokią mintį turėjęs trisdešimts metų atgal, tai butų buvę daug daugiau vilties ką ir pradėti.

—Taip, vaike. Bet juk kiekvienas žmogus padaro klaidų gyvendamas.

— Taip, padaro.

— Na, tai ir aš padariau.

— Vadinasi, tamstą dabar prisipažįsti, kad lig šiol ėjai klaidingu keliu, ar taip?

— Ką tu kalbi, tu! Ar aš tau sakiau kada, kad lig šiol aš ėjau klaidingu keliu?

— Nesakei, bet davei taip suprasti.

— Tu, Čali, vis ne taip supranti, kaip aš noriu. Aš jau nebežinau ką su tavimi ir daryti.

— O aš nežinau, ką su tamsta daryti. Nes tamsta ką vieną minutą pasakai, tai kitą užsigini.

— Aš taip jau nedarau, vaike.

— Tebuna jau ir taip. Tai ką gi tamsta manai pradėti su naujais metais?

— Aš manau pradėti rašyti knygą.

— Rašyti knygą?

— Taip, rašyti knygą. Ko tu taip žiuri?

— Tik taip sau.

— Aš manau parašyti didelę knygą.

— Ar galima paklausti apie ką manai rašyti.

— Kodėl nebus galima. Galima. Rašysiu apie šikšnosparnį.

— Didelę knygą apie šikšnosparnį?

— Taip.

— Ką ten daug galima apie jį parašyti?

— Tu nežinai, Čali, yra labai daug kas apie jį parašyti. Aš galiu daug apie jį parašyti, nes turiu naują išradimą.

— Kokį?

— Aš išradau, kaip galima bedievius suvaldyti su šikšnosparnio pagelba.

— Nagi, nagi?

— Reikia, vaike, sugauti šiksnosparnį ir virinti penkias dienas, vis papilant vandens... Bet geriau aš nesakysiu tau tos paslapties...

— Kodel ne? Gali nebijoti pasakyti.

— Aš geriau pirma pasikalbėsiu su klebonu apie tai.

— Šikšnosparnius, dėde, tik merginos gaudo. Tik joms jie "pamačina".

— O dabar jie pamačins ir bedieviams.

— O ant galo kam tamstai arba ir kitiems reikia rupintis bedieviais? Kaip jie pasiklos, taip ir išmiegos.

— Galas juos suktų, vaike, jei jie nekliudytų geriems žmonėms. Bet dabar jie ne tik patys eina į peklą, bet ir gerus katlikus ten veda.

— Kaip tai?

— Na, kad ir mane patį... Kaip dažnai aš supykstu ir sukeikiu ant bedievių. O keikti yra griekas.

—Keikti ant bedievio nėra grieko, dėde.

— Gal ir nėra, aš to nežinau tikrai. Bet aš manau, kad vistiek yra griekas keikti, nežiurint ant ko tu keiksi.

— Tuomet taip pat yra "griekas" bloga daryti, nežiurint kam tu tą blogą darysi.

— Žinoma, kad taip, vaike.

— Todėl kam jųs darote vis blogą bedieviams. Net ir knygas rengiatės rašyti jų nelaimei.

— Tai netiesa, vaike. Mes knygas norime rašyti jų naudai.

— Jųs klystate, dėde. Geriausia yra palikti žmogui laisvę. Kaip jis išmano, taip ir tegu gyvena. Gali jam patarti, bet negerai virti del žmogaus šiksnosparnio sriubos, ar ko panašaus. Ką gi jųs darysite, išvirę šikšnosparnio sriubos, jei bedieviai atsisakys ją valgyti?

— Mes jiems nežinant užduosime, vaike.

— Tuom tai ir papildysite "smertelną grieką". Negalima duoti žmogui nežinant to, ko jis nenori. Tas gali jo sveikatai pakenkti ir kitų blogų pasekmių turėti.

— Tai nieko, vaike, jei bedievio sveikatai ir pakenktų. Nebutų grieko dėl to.

— Su tamsta, dėde, nebegalima susikalbėti. Pirmiau kalbėjai vienaip, dabar kalbi kitaip. Pirma bijojai nuodemės, o dabar sakai, kad nebutų nuodemės, jei pakenktum bedievio sveikatai. Gal tamsta esi susimaišęs prieš Naujus Metus. Ateik pas mane po Naujų Metų, tuomet galėsime geriau pasikalbėti. Sudiev, dėde.

— Gutbai, vaike. Aš einu pas kleboną pasikalbėti.

— Keliauk sveikas.

Vietos žinios

VAIZBOS BUTAS SKILĘS?

Tuli vietos Lietuvių Vaizbos buto nariai pasakoja, kad buk nesenai susitvėręs Lietuvių Vaizbos Butas skilęs. Esą susirinkime nariai turėjo didelį "faitą" ir rimtesnieji apleido susirnkimą, pareikšdami, kad daugiau jie nieko nebeturėsią su tuom "butu".

Esą, kas ten įnešęs, kad surengti komp. Mikui Petrauskui vakarienę. Tuomet social-biznierių vadovaujami vaizbiečiai nubalsavę, kad nereikia rengti tokia vakarienė. Tada kas ten įnešęs, kad reikia surengti vakarienės kokiems ten beisbolininkams. Ir Lietuvių Vaizbos Butas nubalsavęs, kad surengti. Kiekvienam nariui uždėta sumokėti po du dolerius padengti vakarienės lėšas. Del to ir kilęs didžiausias trukšmas.

Mat, esą, tuli jau buvo labai supykę iš seniau už pasitikimą Lietuvos Mussolinio — kun. Šmulkščio. Girdi, "Sandara" teisingai pastebėjo, kad Bagočius, Šidlauskas ir Jenkins padarė klaidą, nutarcami pasitikti tą kunigą. Jie tai padarė, o tas puola vis gi ant visų narių.

Lauksime, kaip užsibaigs tas vaizbiečių "faitas".

Girdėjęs.

PALTANAVIČIUS IR BOLŠEVIKAI.

Vietos bolševikai nežino ką padaryti su Petru Paltanavičium, kuris lig šiol buvo jų antras vadas nuo pirmojo. Ant Taraškos jie irgi griežia dantį. Girdi, tai Taraška, Paltanavičius ir Plepys — visi trys vienodo mokslo džekiai — ir jie privedė mus prie tokios dizorganizacijos ir galutino pakrikimo. Esą, tai negražu So. Bostono bolševikams.

Juozelis.

DIKINIS "SUFULINO" DINEIKĄ.

Eina kalbos, kad vietos klerikalai, norėdami pakenkti Miko Petrausko koncertui paprašė Dzimdzi-Drimdzi artistą J. Dikinį, kuris dabar jiems su dušia ir kunu tarnauja, tą patį vakarą surengti "fones" bažnyčios sklepe. Dikinis, esą, negalvojęs pasakė "šiur", broliučiai. Dineika gi šiame atsitikime pasiėmė sau už smakro ir norėjo pagalvoti. Bet Dikinis, esą, pasakęs, nebuk tu "fuliš", einame ir loškime. Dabar, girdėti, Dineika kalba, kad jį "sufulinęs" Dikinis.

Aš gi vis tik norėčiau žinoti tikrai, kokiais išrokavimais Dzimdzi-Drimdzi artistai rengė "gestroles" tą patį vakarą, kada buvo komp. Miko Petrausko koncertas? Gabijietis.

LINKSMOS KALĖDOS.

Kučias ir Kalėdas gerb. Mikas Petrauskas praleido pas pp. Sungailas, Dorchester, Mass. Apart musų Miko, dalyvavo ir pp. Ivai, Palubeckai, Mockai, Brainai, p-lė Tolučiutė, p. Gricius, Šliakys ir Biekša. Visi buvo begalo linksmi, turėdami savo tarpe, senai lauktąjį mylimą svetį, gerb. komp. Miką Petrauską. Daug buvo kalbėtasi, — ypač klausinėjama gerb. svečio apie dabartinę Lietuvos padėtį. Taipgi neapseita ir be pastabų "singeliams."

Klevas

Išteisino.

Nesenai Kauno Apygardos teisme buvo nagrinėjama Mariampolės apskrities gyventojų Miškevičiaus ir Miliausko byla. Savo laiku jie ties Mariampole buvo užpuolę policininką, vedusį jų areštuotą draugą. Jie nuginklavo policininką, sumušė jį ir paliuosavo draugą. Bet per kelias dienas pas juos atvyko policininkų burys, kurių tarpe buvo ir nuginkluotasis. Policininkai įsiveržė į jų namus, labai sumušė juos ir nugabeno nuovadon.

PITTSBURGH, PA.

Gruodžio 20 d. SLA. 40 kp. buvo metinis susirinkimas, kur buvo valdybos rinkimas ir nominacija Centro valdybos. Kuopos valdyba išrinkta sekanti: pirm. A. Vainorius, pagelb. O. Rumšienė, prot. sek. G. Dičius, fin. sekr. P. Savickas, kasierium J. Virbickas, kasos globėjais J. Šermukšnis, maršalka F. Maisiejus, ligonių lankytojais K. Packevičia ir J. Lazdauskas. Buvo pakeltas klausimas kas link SLA. 3 Apskričio, kur bolševikuojančios kuopos pasiremdamos V. Kaličiaus pranešimu per apskričio suvažiavimą, kad buk 40tos kuopos delegatai nelegaliai iš rinkti, išnešė protesto rezoliucijas prieš tai "Tėvynėje" ir "Laisvėje". Susirinkę aptarė Kaličiaus tokį pasielgimą ir suspendavo jį ant 6 mėnesių už tai.

Toliau buvo nominacija Centro Valdybos, kur buvo nominuota sekančiai: pirm. S. Gegužis 36 balsais, J. Baltrušaitienė 1, V. Kamarauskas 35, J. Virbickas 1, sek. P. Jurgeliutė 36, P. Savickas 1, T. Paukštis 36, P. Pikšris 1, ant kasos globėjų J. M. Danielius 36, J. Žemantauskas 31, V. Raginskas 11, mokytoja Akelaitytė Šermukšnis, Radžiukinas po 1, Dr. J. Klimas 32, Dr. Matulaitis 2. J. Virbickas.

KOMP. MIKO PETRAUSKO TOLIMESNĖ EIGA KONCERTŲ.

Lawrence, sausio 10 d.
Amsterdam — 16 d.
Worcester — 17 d.
New Britain — 24 d. po piet.
Waterbury — 24 d. vakare.
Philadelphia — 31 d.
Detroit, vasaris — 7 d.
Dar eina Grand Rapids, Cicero ir Chicago.

Neleiskite Pleiskanoms Sugadinti Jusų Gražumą

Atsargiai prižiurimi nagai, sveika veido išžiura ar naujausios mados aprėdalai nebus patėmyti, jeigu plaukai bus pilni pleiskanų. Nedaleiskite, kad tie įkyrųs balti parazitai gadintų jusų gražumą. Naudokite

Ruffles

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojaus išnyks. Po to retkarčiais naudoiant apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda jusų vaistininkas po 65c. bonka arba 75c tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Gudrus Teisėjas Išgelbėjo Šeimyną.

Namų savininkas užganėdintas Visi linksmi!

Tula lenkų šeimyna New Yorke nesenai buvo pašaukta į teismą, kuriame ėjo byla delei jos išvarymo iš namų. Principialiais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzinami verkiančių kudikių šitos lenkiškos šeimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudikių verksmo ir todel prašę namų savininko išvaryti sią lenkų šeimyną is tų namų.

Teisėjas išklausęs verkiančių kudikių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudikiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaikė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakyta. Dabar kudikiai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų savininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudikių geriausiu draugu. Kudikiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiaus!

(Paskelbimas)

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo Reumatizma Ranku Koju, Nugaros skaudejima, Šalti Kunku Koju tirpima, Dusuli, Galvos skaudejima ir teip visokius skaudejimus (tik ne ropas).

Tukstančiai žmonių yra išgydę o milionai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria su lig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00 ir 10 centu extra už persiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Mes Perkam Lietuvos Bonus

Mes perkam Lietuvos Bonus nuo tų, kurie pirks pas mus pianą, Player Pianą arba Gramafoną, priimdami kaipo dalį mokesties. Mes užlaikom pianus rinktinius ir gvarantuotus kaip tai: Weber, Ivers & Pond, Hobart M. Cable, Emerson ir kitokio išdirbimo. Lengvos išlygos. Reikale kreipkitės laišku arba ypatiškai pas.

GARDINER PIANO COMPANY
B. Simonavičius
472 WESTMINSTER STREET PROVIDENCE, R. I.

Kalendoriai 1926 Metams

JAU LAIKAS SIŲSTI LIETUVON

Šįmet turiu vėl dviejų rušių naujus, gražius lietuviškus sieninius kalendorius ir jau gatavi siuntinėjimui. Kurie norite pamatyti arba Lietuvon pasiųsti, tai tuoj prisiųskit Dolerinę ir tuoj gausite kalendorius. Šių metų kalendoriai yra šie: "Lietuviai visokių minčių dirbkim išvien!"

"Keistutis pirmu kartu susitinka Birutę Palangos pajuryj," kur tuom kartu Birutė savo broliui pietus nešė. Taipgi yra visa Birutės daina, kurią per visą metą sau linksmai galėsite dainuoti.

Turu ir daugybę amerikoniškų gražiausių kalendorių. Turiu ir del 'senbernių". Kalendoriai šįmet kainuoja: 1 už 25c. 2 už 50c. 5 už $1.00, 100 už $15.00.

Taipgi turiu ir gražių pajuokiančių lenkus atviručių, kaip tai Lietuviškas Pudymas, Prošę Pana Do Domu, Choc Trochę Chleb, Panie Lietuvis ir kitų. Jos kainuoja: 6 už 20c., 12 už 50c., 25 už $1.00.

Biznieriai kurie norite užsisakyti pas mane Kalendorius, aš jums duosiu už pigią kainą. Klauskite per laiškus. Kurie iki Naujų Metų per mane užsirašys "Sandarą" prisiųsdamas $2.50, tie gaus dovanų gražų sieninį Kalendorių.

Užmokestį geriausia siųsti Doleriais, Money Oreriais arba stempomis, adresuojant:

V. GILEVIČIUS
216 ELM ST. NEW BRITAIN, CONN.

Tel. So. Boston 0502

Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Niekas negali buti palyginama, kaip ištrynimas su geruoju, senuoju Pain-Expelleriu

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th St.
Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Naujų Mokslo Vadovėlių

"Vienybės" Knygyne gaunami šie nauji, Lietuvoje išleisti, įvairųs mokslo vadovėliai:

1. LIETUVIŲ LITERATUROS VADOVĖLIS. Parašė V. Zajančkauskas, išleistas Vilniuje 1925 m. $1.00
2. LIETUVIŲ DAINOS. Vidurinėms Mokykloms Vadovėlis, parašė M. Biržiška $1.50
4. SKAITYMAI Lietuvių Kalboms Pamokoms. Vadovėlis išsilavinti geriau lietuvių kalbą vartoti. P. Klimas .. $1.25
5. LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. J. Damijonaičio, kaina .... 75c.
6. VIRĖJA. Praktiškas šeimininkėms vadovas. Nauja, 280 puslapių, apdaryta, Lietuvoje 1925 metais išleista šeimininkėms knyga $2.50

VIENYBĖ
193 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

CHICAGO, ILL.
Atsakymas marksistiniam šmeižikui.

Socialistai tvirtai laikosi savo įgimtos ir tai labai niekšiškos taisyklės: šmeižk savo priešą, jei argumentais negali jo sumušt. "Padaužų" organo redaktorius, p. Grigaitis, neturėdamas argumentų ir visai nė nebandydamas atremti mano korespondencijoje, tilpusioj "Sandaros" 50 Nr. išdėstytų faktų, gruodžio 15 d. "Naujienų" laidoje šitaip mane šmeižia:

"Keletas metų atgal, dar prieš bolševikišką 'pavietrę', prie socialistų organizacijos buvo prisiplakęs vienas isteriškas vaikinėlis, vardu Julius Švitra.

"Kai į Ameriką atvyko Dr. J. Basanavičius su M. Yču rinkti aukų Mokslo Namams Vilniuje, tai tas karštakošis parašė "Kovai" isterišką straipsnį, šaukdamas, kad darbininkai neduotų aukų, nes Mokslo Namai tai esąs šlykštus lietuviškosios buržuazijos sumanymas, kurį, girdi reikėtų vadinti 'Prostitucijos Namais!'

"Socialistų organą tuomet, ant nelaimės, redegavo panašus į Švitrą nesubrendėlis, Vidikas, ir jisai tas pliovones įdėjo."

Vadinasi, čia p. Grigaitis pats sau ir kitiems nori įkalbėti, kad tais laikais iš visų Amerikos lietuvių socialistų tik vienas Julius Švitra išėjo prieš Mokslo Draugijos Namus, o visi kiti socialistai ir jų laikraščiai stojo už Tautos Namus, kaip jie tais laikais buvo žinomi. Tokis įkalbėjimas yra **begėdiškiausias melas,** kuriuo tik marksininkas Grigaitis gali vaduotis.

Kurie atmena 1913 metus, visi žino, kad tada visi lietuviški socialistai Amerikoje ir Lietuvoje ir visa jų spauda vienu balsu staugė, kaip išbadėję vilkai, prieš Dr. Basanavičių su Yču ir judviejų atstovaujamus Tautos Namus. Neatsiliko nuo jų, žinoma, ir 19 metų vaikėzas Julius Švitra. Socialistai niekino ir kaip tik įmanydami šmeižė Tautos Namus vien tik delto, kad jie tada aiškiai matė, jogei jiem nebuvo nė jokios žemiškos galimybės prikišti savo banditiškus nagus prie jų! Visi socialistų agitatoriai ir redaktoriai savo spaudoje, viešuose mitinguose ir savo kuopų susirinkimuose įkalbinėjo ir įrodinėjo, kad jeigu socialistai nebus prileisti prie Mokslo Draugijos ir jos Namų kontrolės, tai ten niekas nebus teisingai ir tvarkiai vedama ir darbininkai, aukoję pinigus, jokios naudos savo klasei neturės. Tai buvo pagrindinis socialistų argumentas.

P. Grigaitis tada Baltimorėje redagavo socialistų savaitraštį "Pirmyn" ir ne tik kad pats savaitė iš savaitė agitavo prieš Tautos Namus, bet dar su pasigardžiavimu talpino V Kapsuko ilgiausius štraipsnius specialiai iš Europos, prisiųstus, kad tik labiau apšmeižus, išniekinus ir visiškai diskreditavus Tautos Namus Amerikos lietuvių akyse. V. Kapsukas savo straipsniuose atkakliausiai ir griežčiausiai stojo prieš Tautos Namus ir tuos jo straipsnius su pamėgimu persispausdindavo "Keleivis", "Laisvė", ir "Kova". Taigi, jeigu Julius Švitra, tada budamas tik 19 metų vaikėzu, nusižengė ir pats Pius Grigaitis, budamas visos marksistinių banditų šaikos vyriausiuoju vadu. Ir nors p. Grigaitis tada, tiesa, "pasipiktino" Švitros šlykščiu išsitarimu apie Tautos Namus, bet tai tik šlykščiu išsitarimu, o ne paties straipsnio turiniu ir dvasia, kuri iki jotos atatiko ir paties p. Grigaičio, ir visų jo vedamų kitų socialistų straipsnių ir kalbų dvasiai. Tai kam čia tas pasišiaušęs marksininkas nori akis apdumti, sau ar kam kitam?

Toliau jis sako:

"...paskui, matydamas, kad socialistai nėra pakankamai 'revoliucioniški', prisidėjo prie 'aidoblistų' ir gavo redaguoti jų laikraštuką. O kada lietuviškas 'aidoblizmas' pakriko, tai tas liguistas žmogelis ėmė šlietis prie tautininkų. Dabar jisai pas juos jau 'darbuojasi': skaito 'prelekcijas' apie tautininkų partijos programą(!), rašinėja straipsnius į jų spaudą ir t.t. Ir kadangi dabartiniai tautininkų redaktoriai savo protinių išsilavinimu stovi beveik ant vienos papėdės su tokiais 'proto milžinais', kaip Vidikas (? "Sand." Red.), tai jie ir deda į savo laikraščius špaltas visą jo 'garbage".

P. Grigaitis neapaštalautų marksistiniam banditizmui, jei jis nebutų lietuvių šmeižiku — šmeižiku "šviesiausiųjų tautos sunų". Čia jis besąžiniškiausia šmeižia visus tautinės srovės redaktorius, ciniškai įkalbėdamas, kad buk tik vienas Vidikas kadaise dėdavo Švitros raštus "Kovoje", o dabar tai daro tautinių laikraščių "neišlavinti" redaktoriai. Na, gerai, o kaip yra su pilnai 'išlavintu" ir visiškai "tobulo" proto, pačiu p. Grigaičiu? Ar jis niekados nedėjo Švitros "garbage" į špaltas padaužų organo, "Naujienų"? **Dėjo** ir riebiai apmokėjo, nors ir labai gerai žinojo, kokiu baisum "griešninku" yra Julius Švitra.

1919 metų rugpiučio mėnesy Kl. Jurgelionis pasamdė mane, kaipo zecerį, dirbti "Naujienų" spaustuvėj. Iš pradžių mokėdavo man po $36.00 savaitei, o vėliaus pakėlė ligi $40.00 savaitei. Čia aš išdirbau ligi vidurio spalio mėnesio 1920 metų. Šiuo laiku p. Grigaitis nusprendė padidinti savo redakcinį štabą ir pats atėjęs į spaustuvę susiderėjo su manimi, kad aš eičiau dirbti į redakciją. Niekad pirmiau redakcijoje nebuvau dirbęs, todel, kaipo nepatyrusiam, jis sutiko mokėti man po $25.00 savaitei, o po mėnesio laiko praktikos pakelti algą ligi $30.00. Bet to nepadarė. Mano alga buvo pakelta ligi $30.00 tik po dviejų mėnesių.

Bedirbant man redakcijoje, vasario 9 d., 1921 m., kilo "N." darbininkų pirmas streikas, į kurį išėjo visi spaustuvės darbininkai, du ofiso raštininkai ir aš su St. Strazdu iš redakcijos. Streike vadovavo St. Strazdas ir zeceris Mike Page-Pagojus. Socialist. bosai dėjo visas pastangas, kad streiką sulaužius ir su pasamdytais streiklaužiais išleido vieną "N." numerį, 34. Po keturių dienų kovos streikas pasibaigė. Spaustuvėje tapo įvesta unija, kuri apdraudė spaustuvės darbininkus nuo persekiojimų. O dviem ofiso darbininkam, P. Kaičiui ir p. Sinkui, ir dviem redakcijos darbininkam, St. Strazdui ir J. Makutėnui-Švitrai, kurie negalėjo įeiti spaustuvininkų unijoje, Jurgelionis davė raštiškas garantijas, kad už dalyvavimą streike jie nebus nei persekiojami, nei išmesti iš darbo per metus laiko.

Laike šio "N." darbininkų streiko man buvo nepaprasta proga prisižiurėti **pilnutėliam socialistinės sąžinės supuvimui.** Ir nors darbas man buvo užtikrintas per metus laiko, bet negalėdamas ilgiau pakęsti socialistų šlykščios veidmainybės ir klaikaus cinizmo, pabaigoje balandžio mėnesio įteikiau p. Grigaičiui savo rezignaciją, pareikšdamas, kad su socialistiniais veidmainiais aš daugiau vienam suole nesėdėsiu.

Štai kodel šiandien mane p. Grigaitis mėto, kaip kokį futbolą, ir Vidikui, ir "aidoblistams", ir tautininkams ir kitiems galams. Neveizint į mano kudikystėje išsitarimą apie Tautos Namus, p. Grigaičiui aš vis buvau ir doru ir švariu, ir sveiku, ir **gerbiamu draugu** (taip jis man sako savo dvejuose laiškuose), kol aš dar tikrai nemačiau socialistų purvinos ir kirmyjančios sąžinės, už kurios slepiasi visas marksistinis banditizmas. Bet dabar, kada jis žino, kad aš jau esu matęs socialistų sąžinės patį dugną, o kas aršiausia,— kad aš netyliu! — p. Grigaičiui nebeliko kitos priemonės apsigynimui, kaip tik purvinti mane ir kartu visus tautinius laikraštininkus.

Bet tokis jo augštai "išlavinto" proto mandrumas ir gudrybė jam nieko nepagelbės. Kol jis apaštalaus marksistiniam banditizmui ir bandys dar toliau mulkinti darbo žmones, kuriuos jis jau ir taip perdaug yra sumulkinęs ir tuomi sudemoralizavęs Amerikos pažangiųjų lietuvių tautinę vienybę, tol prieš jį mano plunksna visuomet bus atkreipta.

Julius Švitra.

NEW HAVEN, CONN.
Munšainas bažytiniam sklepe

Nepersenai parapija turėjo fėrus-jomarką bažnyčios sklepe. Kad jomarkas butų smagesnis, prie baro buvo galima gauti "tikro" alaus, o pasimačius su vienų iš dvylikos "apaštalų" buvo galima gauti įsitraukti ir "mučelninkės". Įdomu priminti čia tas, kad kiek laiko atgal nuo to **paties** stalo, kun. Garmui atsilankius, buvo pardavinėjama visokios brostvos. Bet, ant galo, kas čia tokio! Biznis ba biznis.

Matęs.

WILKES BARRE, PA.

Gruodžio 13 d. vietinė AL. T. Sandaros 55 kp. laikė metinį susirinkimą, į kurį skaitlingai atsilankė narių. Šiame susirinkime atsisakė nuo finansų sekretoriaus pareigų J. Mickevičia. Gerb. Mickevičius laikė tą vietą apie penkeris metus ir tik pasidėkavojant jo nenuilstančiams darbui, kuopa išsilaikė skaitlinga nariais ir veikimu pasižymėjo. Dabartinis finansų raštininkas yra J. Budrevičia, kuris yra gerai žinomas visiem vietos lietuviam ir Sandariečiam. Tikimės, kad jis eis pirmtakuno keliu ir darbuosis Sandarai be nuoalsos. Nėra geresnio darbo žmogaus gyvenime, kaip pasidarbavimas žmonių gerovei ir apšvietai. Kadangi Sandara yra kilčiausių idėjų organizacija, todel joj darbuotis yra kiltas darbas. Kiti komiteto nariai yra sekanti: pirm. J. Sadauskas, užrašų raštininkas ir korespondentas K. Demikis, organizatorius J. Vaisnys.

xxxx

Šiomis dienomis pasimirė visiem gerai žinomas senas gyventojas, J. Mentauta. Velionis dirbo anglių kasyklos daugelį metų, nuo ko gavo taip vadinamą "Miner's Asthma", nuo kurios sunku išsigydyti. Velionis apie trys metai atgal metė angliakasyklas ir taip uždarbiavo kur ką gaudamas padirbėti. Jis paėjo iš Lietuvos nuo Egliauskos. Paliko dideliam nuliudime savo moterį ir gentis. Velionis buvo didelis pasakorius, labiausiai mėgdavo pasakoti apie medžioklę, kurią ir pats labai mylėjo. Jo draugai ilgai neužmirš jo tik dėl jo gražių pasakų. Jei butų buvęs baigęs aukštesnį mokslą, tai gal butų buvęs geras rašytojas iš Mentauto. Tebuna jam lengva ši svetima žemelė!

K. Demikis.

BALTIMORE, MD.
"Sandaros" red. Tulio prakalbos.

Gruodžio 13 d. ALTS. 5-tos kuopos buvo surengtos prakalbos, kalbėjo gerb. A. A. Tulys, "Sandaros" redaktorius. Kadangi tuom pačiu laiku apatinėj svetainėj prasidėjo respublikonų kliubo "oisterių" balius ir šokiai, kurie nemažai publikos sulaikė nuo prakalbų, ir atsižvelgiant į tai, kad ir pačių sandariečių po prakalbų, turėjo prasidėti šokiai, kalbėtojui prisėjo savo prakalbą per pusę sutrumpinti. Nors ir trumpoj kalboj gerb. kalbėtojas vaizdingai nupiešė dabartinį klerikalų šeimininkavimą Lietuvoj, kur jie, budami pilnais viešpačiais, suvaržė ne tik žodžio, spaudos laisvę, bet ir sąžinės laisvę ir tuli kunigėliai persikėlę per Atlantiką, tuoj pasikėsino pasmaugti ir Amerikos lietuvių pažangiąją spaudą. Ir žinomas kartuvių autorius Garmus pirmiausiai puolė "Sandarą" patraukdamas ją teisman už tai, kad "Sandara" pirmutinė išdrįso pasakyti teisybę apie to "tėvelio" darbelius.

Kadangi gerb. Tuyls yra geras kalbėtojas, tai ir publika pilnai buvo patenkinta jo nors ir trumpa prakalba ir nesigailėjo jam paploti katučių.

Nežiurint to, kad tuom pat laiku buvo kliubo balius ir šokiai, prakalbos pilnai pavyko ir aukų "Sandaros" bylos vedimui surinkta $40 su centais ir užrašyta keletas "Sandarai" skaitytojų.

Po prakalbų prasidėjo šokiai. Laike šokių dar padaryta biznio už minkštus gėrimus apie už $50.00, iš kurių apmokėjus visas su prakalbom surištas išlaidas, likusį pelną žadama pridėti prie aukų, surinktų laike prakalbų ir pasiųsti "Sandarai".

Žinučių Rinkėjas.

WORCESTER, MASS.
Trumpos žinutės.

Gruodžio 14 d. buvo susirinkimas vienos iš didžiausių organizacijų šiame mieste, t. y. L. U. P. Kliubo. Susirinkimas buvo skaitlingas, nes tai buvo metinis. Apart svarbesnių nutarimų, buvo rinkimas valdybos. Pirmininku išrinktas gan didžiuma balsų Jonas Dirvelis. P. Dirvelis pirmininku išbuvo aštuonis metus ir per tuos metus Kliubas gan augštai pakilo. Nariai, permatydami p. Dirvelio darbštumą ir išrinko ant devintų metų pirmininku. Apart kitų valdybos narių mažai kas naujų buvo išrinkti. Veik tie patys išskiriant kelius board direktorius. Didžiumoje narių yra manymas pradėti statyti nuosavą namą.

xxxx

Gruodžio 13 d. buvo p. Babravičiaus koncertas, kurį rengė "Aušrelė" po vadovyste p. Janušonio. Koncertas nusisekė pusėtinai iš visų atžvilgių.

Juodas Aras.

LAWRENCE, MASS.

Gruodžio 13 ir 14 d.d. čia magikas V. Čekanvičius rodė "stebuklus". Pirmą vakarą atsilankė nemažai publikos; antrą — žymiai mažiau. Reikia pažymėti, kad Tautiškos parapijos parapijonai nemoka tvarkiai užsilaikyti svetainėje. Ir šį kartą jie ne tik, turėdami pigesnius tikietus, užėmė pirmas vietas ir dėl to žmonės, nusipirkę brangesnius tikietus turėjo stovėti pasieniuose; bet jie dar nemokėjo ir ramiai užsilaikyti. Patartina jiem ateityje to pasistengti.

Aną dieną kun. Vermauskas, plotkas nešiodamas, užėjo pas Tautiškos parapijos parapijoną ir pradėjo siulyti plotkų. Tas pasisakė, kur jis priguli ir kad jis galės nusipirkti plotkų iš kun. Šleinio. Tada Romos kunigėlis, pasakė, kad kun. Šleinio plotkai yra iškepti iš miltų. "O iš ko tamstos " — paklausė žmogus. "Mano tai iš Dievo žodžių", — atsakė kunigėlis. "Tai aš paluksiu, kol pajus pradėsite kepti iš Dievo žodžių. Tada tai gal nusipirksiu", nusijuokė žmogus.

Čia vienas žmogutis, išduodamas raportą kliubo susirinkime, labai laižės prie bolševikų. Pirmiausia jis buvo katalikas, paskui tapo socialistas, vėliau Sandarietis. Paskui vėl atsivertė prie katalikų ir niekino Sandariečius. Dabar, matyti, jau galvoja prisiplakti prie bolševikų. Ten gal bus jam geriausiai, kaipo tokiam žmogui.

Kaziukas.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburge pradėjo labai mirti lietuviai. Bet kada miršta tik paprasti žmonės, tai mažai kas ir domės, kreipia. Gruodžio 6-tą mirė staiga Ona Venslovienė, lietuvių graborius, apie 40 metų amžiaus, kuri porą metų su viršum mirus jos vyrui P. Venslovui pati varė graborystę ir metai laiko atgal buvo apsivedus su P. Gedrimu taip pat žinomu, biznierium, kvaso išdirbėju.

Gedrimienė mirė staiga širdies liga, nes gruodžio 5tą buvo M. Petrausko koncerto. Paliko savo vyrą Gedrimą, 3 dukteris ir sunų. Vyriausia duktė Adelė Venslovienė varys graborystę ir ant toliaus.

Gruodžio 12tą automobilius užmušė B. Vaišnorą, turbut bagočiausį lietuvį tarpe Pittsburgo lietuvių. B. Vaišnoras išvažiavęs su sunum pasivažinėti ir ant kelio išlipęs ką ten savo mašinos apžiurėt, kaip staiga kita mašina važiavus pro šalį užmušė Vaišnorą.

B. Vaišnoras paliko užaugusius sunus ir didelę krautuvę vyriškų ir moteriškų rubų. Tarpe Amerikos lietuvių buvo žinomas kaipo klerikalų darbuotojas, kur buvo kelis metus ir Tautos Fondo kasierium.

J. Virbickas.

Didžiausias namams linksmumas tai gramafonas su gražiais rekordais. Tad reikalauk geriausių rekordų pas Geo. Masiliunį.

Columbia

NAUJAUSI REKORDAI

Didžiausia namams laimė, tai juose esantis linksmumas. Linksmumas išblaško nuliudimus ir sužadina žmogaus sielą ir veda prie kiltesnio gyvenimo ateities. O tą linksmumą kaip tik suteikia gera muzika ir garsių dainininkų dainos.

Štai naujausi Rekordai, kurie kiekvienam suteiks linksmumo.

16023-F, 10 colių, 75c. — Jonas Butėnas Baritonas
VAI VARGE, VARGE
AŠ IŠĖJAU Į GIRELĘ

Tai Mes charaktizuojam šį rekordą kaip šio laiko pasekmingiausį. yra reprodukcija turiningos ir rytmatiškos muzikos nešančios su savimi Lietuvių muzikos mylėtojų sielą ir dvasią.

10—colių—75c.

16016-F — Jonas Butėnas Bariton. Litai (Lietuvos Pinigai) Leiskit į Tėvynę
16010-F — Jonas Butėnas Bariton. Nesigriaudink Merguželė Aš Mergytė
16009-F — Jonas Butėnas Bariton. Stasys Oi Mergelė
16000-F — Kostas Sabonis Barit. Į Beržyną Eina Ona Atvažiavo Sveteliai
16012-F — Jonas Butėnas Bariton. Vilniaus Kalneliai Kur Bakužė Samanota
16001-F — Jonas Ramanauskas Tenoras Švintant Aušrelei Kam Šėriai Žirgelį

16004-F, 10 colių, 75c. — A. Vanagaitis, Dzimdzi-Drimdzi, Futbolas

J. PLIENIUNAS IR P. LUŠNAKOJIS, KOMIŠKAS DIALOGAS

E7869 — Lakunai Šokikai
E4716 — Laiškas nuo Barbutės. Derybos.
E4180 — Medžiotojai. Dalis pirma. Lušnakojis. Medžiotojai. Dalis antra. Lušnakojis.
E4795 — Liudnas gyvenimas. Hotelyje.
E4237 — Jonas Šmikis keliauna namon, Maušiaus Kelionė
E4535 — Jaunavedžio pasiskundimas Pas tardytoją.
E4475 — Girtuokliaus mėtavonė Pasakos ir stebuklai.
E7257 — Du ubagu Ubagėlis

E7616 — Sibyro Nelaisvėje. Lekcija iš Biblijos. Lušnakojis.
E4646 — Naujas kareivis Dainininkas pas profesorių

KOMIŠKAS DIALOGAS—ATLIKO JUOZAS GELEŽIUNAS IR PIJUS BUKŠNAITIS

E7092 — Pas fotografą Jonas mokina kariauti
E4916 — Jaunikio išsirinkimas Piršlybos
E7395 — Kas bus be degtinės Dykai nieks neveža

MES UŽLAIKOME VISUS COLUMBIA IŠDIRBYSTĖS REKORDUS

Lietuviški Rekordai pagaminti žymiausių artistų dainininkų, muzikų ir monologistų.

Musų Krautuvėje galite gauti netik tuos Rekordus, kurie yra garsinami, bet visus kol yra tik lietuvių kalboje yra išdirbti. Iš visos apielinkės ir vietiniai galite kreiptis ypatiškai, o iš tolimesnių kolonijų laiškais, nes visiems suteiksime gerą patarnavimą. Rekordai parsiduoda po 75c. kiekvienas. Galite užsisakyti per laiškus prisiųsdami pinigus ir pažymėdami kokius Rekordus norite. Užsisakantiems per paštą mažiau ka. p. 6 Rekordus nesiunčiame, o daugiau kiek kas nori. Pasiskubinkite įsigyti naujausius Rekordus kol jie neišsibaigė. Tuoj reikalaukite musų katalogo prisiųsdami už 2c. štampą.

GEO MASILIONIS
233 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

MOTERŲ SKYRIUS

Lysk į žmogaus sielą.

"Nelysk į mano sielą"! — pusiau supykus pastebėjo mergina vienam vaikinui. Aš tą girdėjau ir tas privertė mane pamąstyti, del ko žmogus taip bijo parodyti savo sielos.

Pradedu aš manyti, kad kiekvienas žmogus turi daugiau ar mažiau slaptybių, kurių jis nepasako net artimiausiam savo draugui, arba net vyras nepasako savo pačiai; o toji savo vyrui.

Nėra žmogaus su visai tyra siela. Jis gi nori, kad kiti manytų apie jį tik gerai. Jisai kelia į aukštą visas savo gerąsias puses ir slepia sielos dugne visas blogąsias. Gražiais rubais, kosmetikais, gestokuliacijomis, apsimetimais, išlavintu kalbos dirbtinumu žmogus bando paslėpti visus savo blogumus, su kuriais jis amžinai negali persiskirti.

Tas yra gerai, kol tai daroma neperkvailai. Nes taip bedarydamas, žmogus patobulėja; palieka daugiau žmonijos mylimas ir pakenčiamas. Tik gaila, kad didžiuma musų esame dideli ignorantai psichologijoje ir todel nežinome, kas prie kokių žmonių pritinka.

Kiekvienas žmogus turi savo nuomonę, savo akis, savo mintis. Ir beveik kiekvienas žmogus, su kuriuom mum tenka susidurti, pamato mumyse daug to, ką mes bandome nuo jo paslėpti ir dargi apgaudinėjame save, manydami, kad jis to nesupranta. Čia ir matome tą blogybę.

Aš manau, kad atvirumas žmogaus yra neįkainuojamai gera ypatybė. Atviras žmogus kartu ir kartus ir malonus. O kas svarbiausia, tai kad jis tau nepavojingas. Bet pavojus yra buti atviram ir dėl to tokiems tenka nemažai nukentėti. Tad yra galingas tas žmogus, kuris drįsta buti atviras— kuris drįsta rodyti savo sielą.

Nėra žmogaus visiškai atviro. To negalime ir norėti. Bet mes skaitome atviru žmogumi tą, kuris nutyli tik apie tuos dalykus, kuriuose mes esame pilnai ignorantai. Aš gi skaitau kvailu žmogumi tą, kuris bando paslėpti savo tą blogą ypatybę, apie kurią tu gerai žinai. Tokio žmogaus man ir gaila, nes jis tuom ir save kankina.

Norint su tuom ar ta arčiau susidraugauti, taip kad galėtum pasidalinti su juom ar ja mintimis, jausmais, reikalais, troškimais, asperacijomis ir tt., turi visų pirmiausiai įlysti į jo ar jos sielą; išnagrinėti jį kiek tik galima. O tą darydamas, turi iš kalno žinoti, kad joje tu rasi gerų ir blogų savybių. Gerasias pagerbk, o blogųjų nenusigąsk, jei tik jos tau pakenčiamos; nes ir tu pats ne aniuolas esi. Palygink jį su savimi.

Ištirti žmogaus siela pirm sueisiant į artimesnį draugiškumą yra begalo svarbu. Nesto nepadarius, paskui gali ir tu ir jisai daug nukentėti dėto, ką tu paskui pamatysi jojo sieloje.

Žmogus gali tą ar kitą savo ypatybę paslėpti tam tikram laikui, bet ne ant visados. Bedraugaujant tau pavyksta jį beveik išanalizuoti.

Kas ten pasakė, kad žmogų reikia teisti iš pirmo pasimatymo, net dar tuomet, kada jis nėra tau ištaręs vieno žodžio. Esą tik tuomet bus teisinga tavo nuomonė apie jį. Kuomet gi tu su juom pakalbėsi ar net truputį padraugausi, tai tu pradėsi geriau apie jį manyti ir tuomet jau nebeturėsi tikro nuomonės apie jį — busi jo prigautas.

Aš labai abejoju šio patarimo praktiška verte. Iš asmeniško persitikrinimo, aš linkus manyti, kad tik padraugavus gal teisingiau žmogų nuteisti. Tai apie žmogų spręsdamas, man rodosi, daugaiusia sprendi apie jį iš to, kaip jis fiziškai išrodo.

Tiesa, kad gražesniam kune dažniausiai esti gražesnė ir siela; bet taip pat tiesa, kad kuno gražumas dažnai suvilia mus. Aš iš pirmų dienų pradėjau daugiau įvertinti tą žmogų, kuris turi gražių troškimų, siekių, originalių nuomonių, minčių, negu tą, kuris didžiuojasi tik savo gražumu. Man rodosi, kad ir gyvenimas taip daro. Kada žmonės pilnai subręsta (B. Shaw tvirtina, kad žmogus pertrumpai gyvena, kad pilnai subręsti), tai geram protui, gražiai sielai, originalumui užleidžia jie pirmą vietą. Jei prisižiurėsim į tuos, kurie "pasaulį valdo", tai pamatysime, kad didelėje didžiumoj jie yra ne patys parinktieji žmonės, kuniško elegantiškumo bei normalumo svarstyklėmis juos sprendžiant.

Sakoma, kad jei kam stinga gabumų vienam kuriam organe, ar vienoj kurioj pusėje, tai jisai parodo didesnius gabumus už kitus kitam organe bei kitoj pusėje. Tas tiesa ypač pas genijus. Bet gal mes pertoli į čia einame; grįškime atgal.

Kartą aš klausiaus vienos merginos pasakojimo. Ji buvo atvira ir kalbėjo taip: "Anais metais aš nuvažiavau į tolimesnį miestą ir vienam parengime turėjau progą susipažint su daugeliu naujų žmonių. Jų tarpe pasitaikė du vaikinai, kurie atkreipė mano domės ir su kuriais aš galėjau susidraugauti arčiau, turėdama tokį norą. Iš pirmo pamatymo vienas jų toli daugiau man patiko už kitą. Taip ir kiti tvirtino. Bet kad man pasitaikė paskui ne tuo pačiu kartu susitikti su jais ir su vienu ir su kitu, tai neilgai čmė laiko, kol aš pradėjau manyt priešingai. Vienas jų sieloje pasirodė tuščias, neįdomus; kuomet kitas darėsi vis įdomesnis ir kas vienu nauju susitikimu vis pastebėdavau naują gerą jo ypatybę..." Užtenka tiek. Daugeli žmonių yra tokių, kurie tik pamaži tau parodo ir gerasias savo ypatybes.

Todėl, man rodosi, yra geriausiai pirma pažinti žmogaus sielą, o paskui spręsti verta, ar neverta pradėti su juom draugauti. Ir todėl mes lyskime į žmogaus sielą.

Vėjų Sesuo.

KADA VYRAS PALIEKA SENBERNIS?

Gerbiama Vėjų Sesuo, tamsta visokius klausimus atsakai apie merginas, tai gal galėsi man atsakyti vieną klausimą apie vaikinus. Aš, mat, esu įsimylėjus į vieną vaikiną ir noriu žinoti, ar jis yra senbernis, ar ne. Aš labai neapkenčiu senbernių ir bučiau nelaiminga, jei ištekėčiau už senbernio. Nuo kada vaikinas pradedamas skaityti senberniu? Mano vaikinas yra lygiai 25 metų amžiaus.

Mergina 23 metų.

ATSAKO VĖJŲ SESUO:

Brangi mergaite, tamstos vaikinas nėra didesnis senbernis, kaip tamsta senmergė. Kad tamsta jam persena, tai teisybė; bet tai nieko. Jei abudu mylitiesi, tai galite ir apsivesti.

Vaikinas pradedamas skaityti senberniu, kuomet jis pereina 25 metus. Man rodos, kad normalus vyras privalo apsivesti iki 25 metų. Taigi, vyras perėjęs per 25 metus ir budamas neapsivedęs, turi apie save ką nors negero. Ar tai jis yra toks, kurio merginos nemyli; ar tai yra perdaug saumylis ir todėl negali merginų mylėti; ar perdaug renkasi, ar šaltakraujis, ar meilėje suviltas, ar koks. Vistiek apie jį yra kas nors blogo. Dėl to tai jis yra skaitomas senberniu. Ar dabar aišku?

VĖJŲ SESEREI

Gerbiama Tamsta: —

Skaitydamas tamstos rašinėlius, kurių pažiura-mintys man artimos, ne sykį įdomavau ypata, kuri tai rašo. Jei iš tamistos pusės nebutų keblumo pasikeist žodžiais. Kitaip — prabočik.

Su aukšta pagarba,

Anis Rukas,
3108 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Brangus Tamsta! Aš esu skaičius daug Tamstos raštų "Sandaroj", "Vienybėje" ir, rodos, kitkur ir jie man begalo patinka. Todėl jau tik dėl to man butų labai malonu su Tamsta pasikeisti laiškais. Bet dėl savo užsiėmimo aš turiu kilotis vieta iš vietos, kas susirašinėjimui padaro didelių kėblumų. Dėl to aš net ir artimiausiems draugams parašau tik kokį kartą į metus. Todel šiuomi labai apgailiu, kad tokios nepalankios yra mano aplinkybės, dėl kurių aš negaliu pasinaudoti net šauksinėmis progomis.

Vėjų Sesuo.

Bukime teisingi.

(**Redakcijos**: Šis straipsnis buvo pasiųstas "Darbui", Amalgameitų organui. Kadangi "Darbas" atsisakė jį talpinti, tai "Sandara" jį įdeda, nors ir suvėluotą.)

Pastaraisiais metais, t. y. p. Pruseikai užėmus prie "Darbo" vietą, prasidėjo pasirodyti visokių žinių iš So. Bostono. Tas yra labai gerai, bet butų dar geriau, jei tos žinutės butų teisingos. Nes neteisingos nedaro garbės nei laikraščiui, nei reporteriui.

Čia aš noriu atkreipti atidą į keletą "Darbe" tilpusių dalykėlių. "Darbo" 4 num., norėdamas pateisinti komunistus už apšmeižmą J. Lekio laike 1923 m. rinkimų, tulas Siuvėjas rašo, girdi J. Lekys tapo neišrinktas todel, kad jis nesenai atvykęs iš Chicagos ir Bostono kriaučiams buvo nežinomas. Kuomet gi tikrenybėje J. Lekys niekuomet nėr gyvenęs Chicagoje apart vienos sąvaitės laike Amalgameitų Unijos seimo), o Bosetone gyvena nuo 1907 m. ir yra žinomas ne tik Bostono lietuviam kriaučiam, bet ir jų vaikam.

"Darbo" 32 num. mėginama įrodyti, kad buk p. Skerstonas nėra komunistas, kuomet pats Skerstonas tik keli mėnesiai atgal Amalgameitų lietuvių skyriaus 149 viešam susirinkime, mušdamas sau į krutinę, gyrėsi esąs komunistas ir niekino visus tuos, kurie nėra komunistais. Dabar kyla klausimas, kas geriau žino kuo yra Skerstonas, jis pats, ar "Darbo" redaktorius?

Nors šie melai aiškiai matomi, bet į juos nereikia kreipti tiek daug domės, nes jie didelės blėdies musų unijai nedaro. Bet kitą ką turiu pasakyti apie straipsnius tilpusius "Darbo" 21 ir 23 num. "Pavojus openšaperiams, o ne kriaučiams" ir "Kas klaidina kriaučius".

Dalykas štai kame. Rugs. 27 d. A. C. W. of A. 149 lietuvių skyrius buvo surengęs prakalbas. Po tų prakalbų tulas Kriaučius Unijistas rašo straipsnį "Sandaroje" "Pavojus Kriaučiams".

Žinoma, tas straipsnis ne visiem patiko. Nelabai jis patiko ir man. Vienok ten buvo pasakyta karti teisybė. Ir kas gi gali užginčyti, kad šiais laikais nėra Bostono kriaučiams pavojaus. Pavyzdžiui galima paimti kad ir virš minėtas prakalbas. Kalbėjo vyriausis generalis lietuvių kriaučių organizatorius, kalbėjo pats Bostono Unijos menadžerius, bei "Darbo" redaktorius, dainavo komunistų choras. Ir ta visa spėka tegalėjo sutraukti publikos vos apie 150 ypatų. Kuomet gi seniau, kaip patys kriaučiai valdėsi ir savo reikalais rupinosi, be komunistų pagelbos, tai į paprastus susirinkimus susirinkdavo 300-400 kriaučių. Tad argi galima sakyti, kad dabar kriaučiai yra susidomėję savo organizacija-unija ir todel jiem pavojaus nėra? Žinoma, kad ne.

Vienok "Darbo" korespondentas, norėdams šmeižti Sandariečius, prasimano, kad buk "Sandaros" redaktorius A. A. Tulys stoja už kriaučių bendroves ir tt. Gerb. Tulį aš asmeniškai pažįstu, esu girdėjęs daug jo prakalbų bei skaitęs jo raštų, ir niekados nesu patėmijęs, kad jis kada nors ką sakytų prieš darbo organizacijas kaipo tokias.

Vėliau tulas J. K. "Sandaros" 43 num. straipsnyje "Klaidina Kriaučius" nurodo, kad A. C. W. of A. lietuvių redaktorius bei organiztorius turėtų tarnauti lietuviams kriaučiams unijistams, ir sakos, "jei p. Pruseikai ir p. Jankauskui tikrai rupi lietuvių kriaučių reikalai, tikrai rupi unija, tai jiedu tegu tuojau pradeda ieškoti kelių kaip pašalinti tas priežastis, kurios verčia lietuvius tverti minėtas bendroves. Gaudami algas iš lietuvių kriaučių, tegu jie ir pradeda lietuviams kriaučiams dirbti, tegu sustoja varę propogandą už bolševizmą po kriaučių pastoge".

Šie žodžiai, matyt, baisiai užsistojo ant "korno" p. Korespondentui, kuris, vietoj kaip džentelmanas priimti gerų patarimų, pradėjo aiškinti, kad buk "Sandara" ir jos redaktorius Tulys yra kaltas už tat, kad lietuviai kriaučiai tveria bendroves. Čia jau yra melas.

Man teko dirbti Amalgmeitų Unijoj per daugelį metų. Teko dalyvauti įvairiose jos komisijose, todel turėjau progą pažinti priežastis, kurios veda prie gero bei blogo Amalgameitų uniją. Ypatingai labai aišku ir visi Bostono kriaučiai gali žinoti, kodel susitvėrė Bostono lietuvių kriaujių bendrovė. Trumpai sakant, tai dabartinis Amalgameitų biznio agentas B. Skerstonas, su visa bolševikų "genge", buvo to priežastimi. Ir štai kodel aš taip sakau.

Bostono kriaučiai yra pasidalinę pagal tautas, kaip tai žydai, italai ir lietuviai. Kiekviena tauta turi savo reprezentatorių biznio agentą. Kiekvienos tautos biznio agentai rupinasi savo tautiečių-kriaučių reikalais. Bet štai tėmykite, kaip lietuvių agentas, p. Skerstonas, prisigėręs bolševikiškos dvasios, "rupinasi" lietuvių kriaučių reikalais. Į pabaigą 1923 m. kuomet pradėjo darbai mažėti Bostoo markete, tai kontraktoriai, kaip paprastai, tokiam atsitikime, pradėjo varžytis už darbą. Idant tas varžymasi butų sustabdytas, A. C. W. of A. Trade Board of Boston nutarė panaikinti bent vieną kontraktorių šapą. Bet kurią šapą naikinti? Jei norėtų panaikinti kurią nors žydų, tie tuojau pasipriešins. Su italais bus irgi tas pats. Tad minėtam "boardui" buvo lengviausia panaikinti vieną lietuvių šapą, kurių tuomet buvo tik dvi. Tas nelaimingas likimas turėjo paliesti Bendoro šapą. Tai butų buvę didelis lietuviams kriaučiams smugis. Bet lietuvių atstovas Skerstonas ne tik neužprotestavo prieš tai, bet dar durniais išvadino tuos, kurie atsiklausė jo, ar tiesa, kad rengiamasi panaikinti lietuvių šapą.

Toliau Commonwealth šapa, kur dirbo tik vienas lietuvis sustreikavo prieš "verauzę", kam ta duoda darbo kontraktoriui Rupkeliui, prie kurio dirba visi lietuviai kriaučiai. Musų biznio agentui ir tame nesimatė nieko blogo; jam visvien, tie ar tie darbininkai. Gal todėl jis ir nesistengė nieko tame veikti. Todel patys Rupkelio šapos darbininkai, apie 10 ypatų komisija kreipės prie Unijos direktorių tarybos, pareikšdami, kad jei sustabdė darbą kont. Rupkeliui, tai tegu duoda vietos lietuviams unijistams kitose vietose dirbti. Į tai neturėjo ką sakyti nei italai nei žydai, tik mėgino, kaip paprastai, lietuvius nuglostyti kad tylėtų. Tuo tarpu gi lietuvių biznio agentas Skerstonas užuko, kad buk tos šapos darbininkams yra duodamas darbas kitose šapose, bet kad lietuviai "negali" atlikti taip gerai darbo, kaip kiti, tai jie ir negali jo gauti.

Arba ve, lapkr. 28 d. 1924 m. Amalgameitų 149 lietuvių skyrius šaukė susirinkimą per plakatus delei nominacijos valdybos sekantiems metams. Biznio agentas Skerstonas ir kiti bolševikai supratę, kad į susirinkimą šaukiamą per plakatus gali ateiti daug narių ne bolševikiško plauko, ignoravo minėtą susirnkimą, neatsilankydami į jį. O į sekantį susirinkimą, kuris buvo paprastas, net nekuriem nei nežinomas, tai p. Skerstonas susiorganizavęs savo šalininkus atėjo ir, turėdami didžiumą atmetė protokolą pirmojo susirinkimo, sykiu, žinoma, diskvalifikuodami į valdybą nominuotus asmenis ir nominavo sau tinkamus. Pošiuom susirinkimu kriaučiai pamatė, kad su bolševikais toliau gražiuoju sugyventi negalima. Ir jie pradėjo ieškoti išėjimo. Vienų mintis buvo kreiptis į Generalę Tarybą, reikalaujant užtarimo. Kiti manė sutverti tam tikrą kliubą apgynimui Unijos nuo bolševikų. Pagaliau nekuriem pasirodė, kad su bolševikais "faituotis" yra peržemas dalykas ir jie sutvėrė Lietuvių Kriaučių Bendrovę Bostone, idant atsikratyti nuo jų.

Iš to matome, kad bolševikai, kaip tik ir buvo priežastimi, kuri privertė lietuvius kriaučius suorganizuoti kriaučių bendrovę Bostone. Tą turėjo žinoti p. korespondetas ir nerašyti šmeižtų musų organe.

J. Lekys.

Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis pritaikau akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
P. PAŠAKARNIS, O. D
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius
H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatvių, So. Boston

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignolas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L—I—E—T—U—V—I—S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ADVOKATAI.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. ŠALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos Telefonas S. B. 0441

"ŽMONIJOS ISTORIJA"
Tai yra puikiausia paveiks luota, 500 suvirš puslapių knyga pradedanti apsakyti ž monijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų apsako plačiai ta šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.
Leidžia "Dirva" — kas iškalno užsiprenumeruos gaus už $2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)
DIDŽIAUSIAS VEIKALAS UŽ TOKIUS PINIGUS!
——Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.——
(Reikalaukit cirkuliorio dykai, paaiškinančio apie knygą)
"GALIUNAS"
Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Iwci leidžiama prenumeratos kolių, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.
"DIRVOS" KNYGYNAS
3352 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, O.

Vietos žinios.

MAGDALENA SENUKEVIČIUTĖ

Ši jauna panelė laimėjo pirmą gražuolės dovaną vietos Lietuvių Ukėsų draugijos šokyje. Iš kelios dešimts gražių jaunų merginų ji tapo išskirta kaipo gražiausia lietuvaitė. Ją išrinko p-lė Elena Tareilaitė ("Miss Lowell" ir "Miss Merrimack Valley"), iš Lowellio. Antrą gražuolės vietą laimėjo p-lė Mae Staniuliutė, iš Dorchesterio.

Tenka pastebėti, kad p-lė Senukevičiutė yra veikli Gabijietė ir Sandarietė. Jai buvo pasiulymas įdėti šį paveikslą į amerikonų laikraštį. Bet kad šis jos paveikslas buvo paskutinis ir kad jį atidavus amerikonų laikrakščiui, nebeutų galėjus jo pataipinti "Sandaroje", tai Magdalena atsisakė jį duot tam kitam laikraščiui. Esą aš veikiu su lietuviais ir todėl mano paveikslas tegu geriau tilpsta lietuvių laikraštyje. P-lė Senukevičiutė yra labai draugiška mergaitė ir prie kiekvienos progos didžiuojasi, kad ji yra lietuvaitė, kad dalyvauja su lietuviais ir kad moka gerai lietuviškai kalbėti. Jinai mano, kad Sandara ir Gabija gali geriausiai išauklėti čia augusį jaunimą ir todėl ji pataria savo draugėms ir draugams prisirašyti prie Sandaros bei Gabijos ir dalyvauti lietuvių rateliuose. Daugiau mum tokių lietuvaičių! Garbė jai ir jos tėvams.

KOMP. M. PETRAUSKO KONCERTAS PUIKIAI PAVYKO.

Pereito sekmadienio vakare, didžiojoj South Bostono teismo salėj (Municipal Bldg.) įvyko senai lauktasis gerb. komp. Miko Petrausko koncertas ir visapusiškai gerai nusisekė. Jam asistavo šie artistai-dainininkai: Veronika Putvinskaitė-Balkus, sopranas: J. Navadauskas, bassas, ir p-lė Emilė Tataroniutė, pastaroji skambino piano solo ir akomponiavo.

Kadangi programe buvo pažymėta, kad koncertas prasidės 8:15, tai publika ir laukė pažymėto laiko. Bet sulaukus paskirto laiko, jau publika pradėjo nerimaut ir šaukt artistą ant scenos. Pasirodžius gi musų Mikui ant estrados visoj salėj užvirė grausmingas delnų plojimas ir tęsės ilgoką valandą. Rodos, kad įmanytų, tai publika liptų ant estrados sveikinti. Pasižvalgius aplink, matėsi visų linksmųs veidai ir kartu pilnos akys ašarų. Mat šiame koncerte buvo susirinkę veik visi jojo geriausieji draugai.

Po visų tų ovacijų, publika apsimalšino ir koncertas prasidėjo. Musų Mikas, kaip visuomet, taip šį kartą, dainavo labai gerai. Nors jis ir sakės turįs šaltį, bet to veik nebuvo galima pastebėti ir visos dainos išėjo kopuikiausiai. Jis dainavo savuosius sekančius kurinius: "Daug žodžių karčių", Romansas "Margoj pievoj", Idilija, "Pavasario rytas", "Per vėlu" ir su Putvinskaite-Balkus, du duetu: "Radasta" iš "Dailininko", "Eglė žalčių Karalienė" iš "Žalčių Karalienės" operos ir kelias liaudies dainelės. Taipgi dainavo Denza'os Romansą "Sugrįžk" ir Čaikovskio "Eilė karolių". Po šio romanso, musų Mikas tapo apdovanotas, nuo Gabijos, per sekretorę, p-lę Oną Raulinaičiutę, dideliu gražiu gyvų gėlių bukietu ir grausmingu delnų plojimu.

Asistentai taip pat pildė parinktus dalykus (veik visus iš operų) ir atliko savo užduotis labai gerai; ypač p-lė Putvinskaitė-Balkus, gerai dainavo solo ir duetus su gerb. Petrausku. Tai moralės pasekmės. Dabar pažvelgkim į materialę pusę.

Materialiu atžvilgiu pavyko irgi labai gerai. Žmonių buvo susirinkę virš keturių šimtų. Publika buvo rinktinė; didžiumoje visi musų pažangieji biznieriai ir profesionalai. Tiesa, nesimatė kaip kurių musų, čia augusių advokatukų bei daktarų. Mat koncertas jiems mažai apeina; ot jeigu butų kumštynės arba ristynės, tai jie butų patys pirmieji. Gaila, kaip kurių musų inteligentų...

Taipgi negalima praleisti nepabriežus to fakto, kad musų "Dzimdzi-Drimdzi" artistai atliko nešvarų darbą, surengdami tą pačią dieną savo vakarą bažnytiniame sklepe. Jeigu jau kaip ir atsimenam, nuolatos taip darydavo sklepiniai "didvyriai", tai jau kitas klausimas. Bet kada taip elgiasi artistai, kurie daro sau pragyvenimą vien iš spektaklių, kurie prašinėja net tuos pačius Petrausko draugus į pagelbą, tai jau neatleistina. Darbas nešvarus ir butų geistina matyt pasiaiškinimas, su kokiu tikslu jie tą darė.

Nežiurint, kad buvo ir kitas vakaras surengtas, ir, kad buvo labai šalta diena, visgi, kaip moraliu, taip ir materialiu žvilgsniu, koncertas pavyko labai gerai. **Reporteris.**

NAUJUS METUS SUTIKTI.

Vietos Sandariečių moterų 78 kuopa rengia labai linksmą vakarą Naujus Metus sutikti. Bus specialė vakarienė, kur bus prigaminta skaniausių valgių ir gėrimų. Po vakarienės prie geros lietuviškos muzikos bus šokiai iki ateis Nauji Metai. Kurie norite linksmi budami sulaukti Naujuosius Metus, tai visi atsilankykite į šį vakarą, nes linksmumo visi ganėtinai turėsite.

Nepamirškite, kad tas linksmumo vakaras bus ketverge, gruodžio 31 d., prasidės 8 val. vakare, Lietuvių salėje, kamp. E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

BUS LINKSMAS BALIUS.

Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugija rengia linksmą balių, kuris bus sausio 1 d. Lietuvių salėje, kamp. E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Prasidės 7 val. vakare. Rengėjai sako, kad tai bus vienas iš linksmiausių balių.

DAINUOS ŽYMUS LATVIŲ DAININININKAS

Gruodžio 3 d., nedėlioj, kaip 3:30 val. po pietų, Jordan Hall, Huntington Ave., Bostone, duos koncertą Latvių operos dainininkas Leonardas J. Bunvald, baso-baritonas.

Brunvaldas yra dainavęs Petrograde, Stokolme, Berlyne, Paryžiuje, Milane, Romoje ir kituose Europos didmiesčiuose. Įvairių tautų laikraščiai labai gražiai aprašo jo koncertus. Lietuviams patartina nueiti išgirsti to garsaus Latvių solisto.

NELAIMĖ VASILIUI.

So. Bostono gyventojas, p. Vasilius, per Kalėdas išvažiavo apynauju savo automobiliu pasivažinėti. Kadangi buvo slydu, tai jo automobilis paslydo ir susidurė su kitu. Jisai ir jo vaikai tapo dikčiai sutrenkti, o du giminaičiai stiklų sunkiai sužeisti. Automobilis taipgi sudaužytas.

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Lietuvos veikluš Sandarietis S. Pecekauskas. Jisai apsigyveno arti Bostono, Newtone. Gerb. Pecekauskas papasakoja daug įdomių dalykų apie Lietuvą. Tarp kitų jis pasakė, kad kun. Švagždys, budamas Lietuvoje esą gavęs nuo kaimiečių į kailį. Esą važiavęs motorsaikeliu ir pabaidęs kaimiečių arklius. Arkliai sudaužę ratus. Tuomet kunigas sustojęs išreikšti sodiečiams savo simpatiją. Sodiečiai gi kibo kunigėliui į sprandą ir davai šukuoti.

Tad gal dėl to dabar kun. Švagždys taip peikia Lietuvą ir sako, kad amerikiečiams neapsimoka Lietuvai aukauti ir ten važiuoti.

GRAŽŲS ŠOKIAI.

Kalėdų vakarą Lietuvių svetainėje buvo surengti dideli šokiai. Tur but pirmą kartą pasitaikė susirinkti taip skaitlingai jaunimo. Buvo atvažiavę jaunimo net ir iš kitų miestų. Šokiuose buvo net ir iš Lawrence merginų, kaip tai Lawrence jaunimo ratelio žvaigždutė Teofilė Kieliutė, gražuolė Stravinskaitė ir k. **Reporteris.**

DIDELIS METINIS

BALIUS!

RENGIA LIETUVOS DUKTERŲ IR SUNŲ DRAUGIJA
NAUJŲ METŲ VAKARE, SAUSIO-JANUARY 1 D., 1926 M.
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlumai nakties.
GRAJĮS PUIKIAUSI MUZIKANTAI. ŠOKS ĮVAIRIAUSIUS ŠOKIUS

Šis balius labai skirsis nuo visų kitų, nes jame tarp daugelio įvairių gardžių užkandžių, bus ir Lietuviškų kilbasų su kopustais. Taipgi bus visokių gėrimų, šaltos košės. Užprašome visus: didelius ir mažus, jaunus ir senus, vietinius ir iš apielinkės, nes visi busite pilnai patenkinti ir linksmumo turėsite iki valiai.

VISUS KVIEČIA **RENGĖJAI**

Metinis Balius!

RENGIA LIETUVOS DUKTERŲ IR SUNŲ DRAUGIJA, CAMBRIDGE, MASS.
NAUJŲ METŲ DIENOJ, SAUSIO 1 DIENĄ, 1926 M.
Prasidės 4-tą val. po pietų ir tęsis iki 12 val. nakties.
CYPRUS HALL
40 PROSPECT ST. CAMBRIDGE, MASS.

Brunos Jazz orchestra grajįs lietuviškus ir angliškus šokius. Bus skanių valgių ir gėrimų. Visi į šį balių! Nes bus vienas iš puikiausių.

P. S. Iš kitur atvažiuojantii šlipkit ant Central Sq., Nuo čia entoli ir svetainė. KOMITETAS.

Koncertas!

NEDĖLIOJE, SAUSIO-JANUARY 3 DIENĄ, 1926 M.
JORDAN HALL.
HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Pradžia 3 val. po pietų
Koncertą rengia žymus Latvijos Operos dainininkas
BASSO-BARITONAS **LEONARD J. BRUNVALD**
Piano akompanuos **James A. Ecker.**
Koncerto programas bus labai įvairus, kurį išpildys garsus dainininkas. Kviečiame lietuvius ateiti

PILNAI PATENKINTAS.

— Iš kur pareini, Jonai?

— Nagi, brolau, buvau pietus valgyti. Jau kad privalgiau, tai privalgiau; tai net šonus veržia!

— O kur taip gerai duoda valgyti?

— Nagi Lietuviškame Restaurane, 244 Boradway, So. Bostone. Ten gali gauti ir kilbasų su kopustais ir kitokių valgių, daug ir pigiai.

— Gerai, tai ir aš eisiu tenai.

PARSIDUODA NAMAS.

3 šeimynų namas, po 4 kambarius. Su maudynėmis, elektro ir gaso šviesomis. Taipgi yra didelis daržas. Namas gerame stovyj, rendų į metus neša $800. Pardavimo priežastis, savininkas važiuoja Lietuvon. Atsišaukite sekančiu antrašu:
T. J. Roman,
35 North St., Worcester, Mass.

Real Estate

V. P. Yankus

SANDAROS REAL ESTATE VEDĖJAS

COLUMBIA RD. 3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, elektra, šilumos atdaras plumingas, kieto medžio grindys, yra vieta del garadžių, graži vieta del gyvenimo turi buti greitai parduotas, prekė 15,000

6 šeimynų naujas namas po 5 kambarius, vėliausios mados įtaisymais, gražioj vietoj, prie parko; randų gauna į metus $3,456. Prekė 27,500.

Turim namų visuose miestuose. Jei manai pirkti namą bile kokiam mieste, užeikite pas mus į ofisą, mes tamstoms parodysime daug namų iš kurių galėsite pasirinkti sau patinkamą.
SANDARA REAL ESTATE
327 E Street South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

Parsiduoda.

Parsiduoda keikų, donacų, ir pajų, kepykla, retail biznis, gerai išdirbtas, geroj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj, renda pigi ir pigiai parsiduoda. Galima pirkt ir nebekeriui, aš išmokinsiu. Pardavimo priežastis bus paaiškinta žodžiu. Rašyk ar klausk.
JONAS GEGŽNAS
50 Perry Ave. Worcester, Mass.

Flood Sq. Hardware Co.

Lietuvio geležinių daiktų krautuvė. Čia užlaikome visokius geležinius reikmenis, kas tik reikalinga prie namų. Taisome visokius įrankius, kaip tai: zamkus, raktus, piuklus, žirkles ir kitus daiktus, kas tik žmonėms reikalinga.
636 EAST BROADWAY
Arti I St., So. Boston, Mass.
J. Greiviškis ir A. Alekna,
savininkai.
Tel. S. Boston 2700 M.

NAUJA LIETUVIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ.

Kurioje galima gauti visokių drabužių vyrams, moterims, merginoms ir vaikams, taipgi ir visokių audeklų. Nepamirškite, jog Kalėdos netoli. Jeigu pirksite kam kokią dovaną, ateikite pas mus, nes mes turime visokių ir del visų net importuotų iš Vokietijos daiktų. Nepamirškite seną pažystamą.
CHAS. URBONĄ
661 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 3827 — J.
BROADWAY CLEANSING & DYEING CO.
Augštos rušies valymo, dajinimo ir siuvimo įstaiga. Darbas paimamas iš namų ir grąžinamas į namus.
507 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Kitas štoras:
493 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 1831 —R.

Naujoj Vietoj.

Geriausis So. Bostono Kostumeriškas
KRIAUČIUS,
Sandarietis, persikėlė į naują vietą.
Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius, kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vyrų, taip ir moterų.
Musų antrašas tokis:
A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE, ir Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas
361 WEST BROADWAY
Tel. So. Boston 0605
120 MARINE ROAD
Tel. So. Boston 2483-W
SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS.
Ofiso antrašas:
983 CAMBRIDGE ST., CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Univ. 8831
Gyvenimo antrašas:
26 DIMICK STREET, SOMERVILLE, MASS.
Tel. Prospect 0415—M

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksmiausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Rengdami kokią pasilinksminimo pramogą reikale kriepkitės:
ALPHONSE ZVINGILAS
267 Broadway
So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

GERIAUSIO TONIKO IŠDIRBYSTĖ.
Išdirbame visokios rušies geriausį toniką. Turėdami kokį parengimą reikalaukite, o gausit gerą patarnavimą ir gerą toniką
92 A STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 2597-R
P. ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS,
Savininkai.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.
PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.
Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.